

ΔΥΣΛΕΞΙΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΟΝΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Dyslexia - Parents' and Teachers' Collaboration

Γνωστοποίηση

Ο αρχικός φορέας για το Έργο - DYPATEC ήταν το "Pädagogische Akademie des Bundes in der Steiermark", Hasnerplatz 12, Graz, Austria. Κατά την διάρκεια των 2 πρώτων ετών, ο συντονιστής του προγράμματος ήταν ο Mag. H. Posch, Graz; το τρίτο έτος, τον συντονισμό ανέλαβε ο R. Claes, Luxembourg. Εκ μέρους της ομάδας εργασίας, και οι δύο συντονιστές είναι υπεύθυνοι για την επεξεργασία καθώς και για την εκτύπωση του τελικού προϊόντος.

Η έκδοση αυτή, καθώς και όλα τα επιμέρους τμήματά της προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Επανεκτύπωση ή κάθε άλλης μορφής αναδημοσίευση του «Εγχειριδίου για Γονείς», όλου ή μέρους του, μπορεί να γίνει μόνο με την έγγραφη συμφωνία από τον κ. H. Posch και τον κ. R. Claes.

Σχεδιασμός εξωφύλλου © Patrick Pax (E-Mail: pcrax@pt.lu) - Luxembourg.

1η Ελληνική Έκδοση (Σεπτέμβριος 2011)

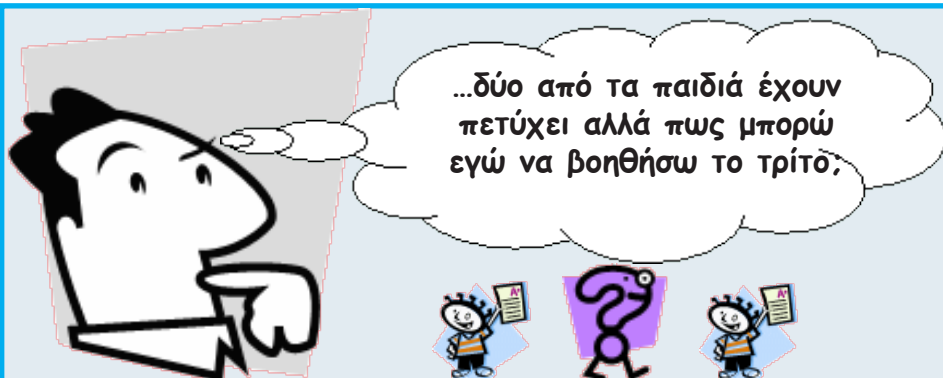
Σύλλογος γονέων παιδιών με δυσλεξία και μαθησιακές δυσκολίες Θεσσαλονίκης & Β. Ελλάδος

Εκτύπωση στην Ελλάδα, Θεσσαλονίκη. Σεπτέμβριος 2011

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται

0. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΛΕΞΙΑ	7
2. ΠΡΩΙΜΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ	15
3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ	19
4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	27
5. ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	33
6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	39
7. ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΟΘΗΣΗ: στρατηγικές θετικής συμπεριφοράς	53
8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΥΛ	61
9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	71
10. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	89
11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	97
12. ΔΥΣΑΡΙΘΜΗΣΙΑ	111
13. Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	117
14. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΥΣΛΕΞΙΑ	121
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙ	125
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	141
ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	153

Ο. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτός ο οδηγός αφορά δυσκολίες γραφής και ανάγνωσης, συμπεριλαμβανομένης και της δυσλεξίας. Δεν είναι χρήσιμος μόνο για **γονείς** αλλά και για **εκπαιδευτικούς** και για **ειδικούς** έτσι ώστε να έχουν ένα σημείο αναφοράς όταν συζητούν με τους γονείς ενός παιδιού με δυσλεξία. Συμπεριλαμβάνει ένα DVD με οπτικοκινητικές ασκήσεις. Μικρή αναφορά γίνεται και στην δυσαριθμησία.

Ο οδηγός περιλαμβάνει θέματα τα οποία επιλέχθηκαν από γονείς και από εκπαιδευτικούς. Περιλαμβάνει θέματα που αφορούν τόσο το σχολείο όσο και το σπίτι, στρατηγικές μάθησης και μαθησιακά στυλ, τρόπους υποστήριξης παιδιών με δυσλεξία στην ανάγνωση και στην γραφή τόσο στην μητρική τους γλώσσα όσο και στις ξένες γλώσσες, χρήσιμες διευθύνσεις και πολλά άλλα.

Ο οδηγός είναι διαθέσιμος σε επτά γλώσσες. Εκπονήθηκε από μια πολυεθνική ομάδα ιατρών, ψυχολόγων, γλωσσολόγων, εκπαιδευτικών, μαζί με γονείς παιδιών με δυσλεξία. Η προτεινόμενη βιβλιογραφία, τα υλικά, καθώς και οι διευθύνσεις στις οποίες μπορείτε να απευθυνθείτε, είναι συγκεκριμένες για κάθε χώρα.

Όλοι οι συμπράτοντες νοιώθουν υποχρέωση να αναφερθούν στη **Σύνοδο για τα δικαιώματα του Παιδιού** (Ηνωμένα έθνη 1989) η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων :

- Οι χώρες μέλη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των παιδιών στην εκπαίδευση, και την δυνατότητα να του παρέχεται σταδιακά εκπαίδευση ίσων ευκαιριών (Άρθρο 28)
- Οι χώρες μέλη συμφώνησαν ότι η εκπαίδευση των παιδιών πρέπει να έχει στόχο την ανάπτυξη της προσωπικότητας, την ανάπτυξη των ταλέντων, των νοητικών και φυσικών δυνατοτήτων τους στο έπακρο. (Άρθρο 29)

The team of the EU-project DYPATEC (Socrates/Grundtvig2) funded by the European Commission. July 2006

Δυσλεξία

Ένας φάκελλος περιλαμβάνει ένα CD και DVD για γονείς, εκπαιδευτικούς και ειδικούς.

Περιεχόμενο: Θέματα που έχουν επιλεγεί από γονείς και εκπαιδευτικούς.

Διαθέσιμο σε
Αγγλικά
Γερμανικά
Τσέχικα
Πολωνικά
Γαλλικά
Ελληνικά

Δικαιώματα του Παιδιού

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΛΕΞΙΑ;

Είμαι δυσλεκτικός

Οι γονείς μου δεν είχαν προβλήματα με εμένα, μέχρι που πήγα σχολείο. Κατάλαβα ότι έκανα περισσότερο χρόνο να μάθω να διαβάζω και έτσι απέφευγα τα βιβλία. Ο γραφικός μου χαρακτήρας δεν ήταν και ιδιαίτερα καλός παρόλο που προσπαθούσα. Η αντιγραφή από τον πίνακα έπαιρνε πολύ χρόνο και έκανα πάντα πολλά λάθη. Η ορθογραφία εξακολουθεί να είναι εφιάλτης. Η τσάντα μου είναι πάντα ένα χάος και δεν μπορώ ποτέ να βρω αυτό που θέλω.

Στην τάξη με εκφόβιζαν γιατί δεν ήμουν από τους καλύτερους. Πολλές φορές, δεν καταλάβαινα τις οδηγίες του δασκάλου, αλλά ήμουν πολύ ντροπαλός για να ρωτήσω και έτσι έμενα πάντα πίσω. Αποσπώταν πολύ εύκολα η προσοχή μου και σιχαινόμουν το σχολείο. Αισθανόμουν ότι οι δάσκαλοι συχνά με πείραζαν και συχνά έλεγαν ότι ήμουν τεμπέλης και ηλίθιος.

Στην αυλή ήμουν ο αρχηγός γιατί είχα πολλές ιδέες. Στο σπίτι, οι γονείς μου ήταν πολύ μπερδεμένοι σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετώπιζα στο σχολείο, ιδιαίτερα λόγω του ότι οι αδελφές μου είχαν τις καλύτερες επιδόσεις. Μέχρι που τέλειωσα το σχολείο, είχα πολύ χαμηλή αυτοεκτίμηση και δεν ήμουν καθόλου αισιόδοξος για το μέλλον.

Δεν ξέρω που θα είχα καταλήξει αν ένας πολύ καλός μου φίλος δεν μου είχε μιλήσει για την δυσλεξία. Προχώρησα και σπούδασα ηλεκτρονικούς υπολογιστές χωρίς κανένα πρόβλημα και σήμερα έχω μία επιτυχημένη δική μου επιχείρηση.

Σήμερα δεν έχω προβλήματα λόγω του ότι είμαι δυσλεκτικός αλλά θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί πολλά αν οι γονείς μου και οι εκπαιδευτικοί μου γνώριζαν τι είναι δυσλεξία.

Μαρκ

ΔΥΣΛΕΞΙΑ

**Μην
παρατείστε**

**ΠΑΝΤΑ
ΥΠΑΡΧΕΙ
ΜΙΑ
ΕΥΚΑΙΡΙΑ**

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

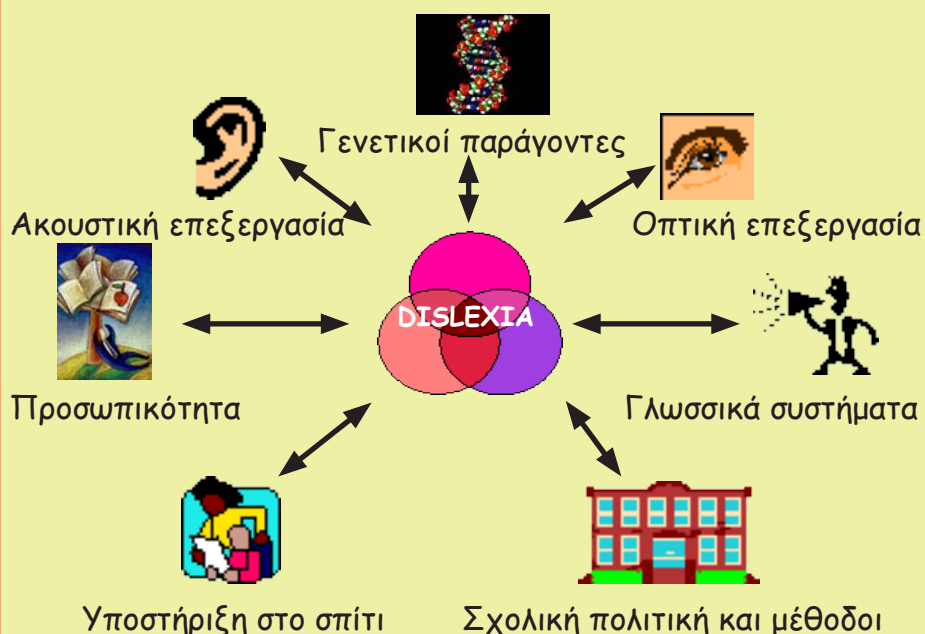
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ

Η δυσλεξία αφορά δυσκολίες στην επεξεργασία των πληροφοριών και εκδηλώνεται με προβλήματα στην ανάγνωση, την ορθογραφία και την γραφή. Σε πολλές περιπτώσεις μπορούν να εμφανιστούν αδυναμίες στους παρακάτω τομείς.

- Αναγνώριση και απομνημόνευση λέξεων
- Ακολουθία οδηγιών
- Ακολουθία γραμμάτων στις λέξεις, λέξεων στις προτάσεις, προτάσεων μέσα σε ένα κείμενο.
- Αναγνώριση και κατανόηση αυτών που ακούγονται ή διαβάζονται (ακουστική ή οπτική διαδικασία)
- Φτωχή ορθογραφία ή γραμματική
- Οργάνωση
- Ακόμη πρόσθετα προβλήματα όπως: συντονισμού, δυσαριθμησία, διάσπαση προσοχής, δυσγραφία, οπτικά προβλήματα

Δευτερογενής επιπτώσεις μπορεί να είναι η χαμηλή αυτοεκτίμηση και τα χαμηλά κίνητρα. Οι δυσκολίες στην ανάγνωση, την γραφή και τη ορθογραφία μπορούν να εξισορροπηθούν με δημιουργικές δεξιότητες δίνοντας έμφαση στις τεχνικές και οπτικές δεξιότητες του παιδιού.

Οι διάφοροι παράγοντες (γενετικοί, παράγοντες ακουστικής ή οπτικής επεξεργασίας, εκπαίδευση) αλληλεπιδρούν μεταξύ τους όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα. (from: Reid 2005, Dyslexia and Inclusion, David Fulton Publishers, London)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ

ΓΕΝΕΤΙΚΟΙ

"Υπήρχε πάντα στην οικογένειά μου!"

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

"Μερικά γράμματα απλά ακούγονται το ίδιο!"

ΟΠΤΙΚΗΣ

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

"Μερικές φορές, τα γράμματα ενώνονται!"

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΤΗΤΑ

π.χ. "Ο γελωτοποιός της τάξης"

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

"Μπορώ να γράψω αυτό που ακούω?"

ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

"...Άσε ήσυχο!"

ΣΧΟΛΕΙΟ

"Ανακαλύψτε τα talέντα μου!"

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ΓΙΑ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ!

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (3 με 5 ετών)

- Δυσκολεύεται να θυμάται ήχους, λέξεις, γράμματα
- Δυσκολεύεται να θυμάται την ακολουθία των γραμμάτων της αλφαβήτας, των αριθμών, των οδηγιών που του δίνονται
- Μπερδεύει λέξεις που ακούγονται παρόμοια
- Δυσκολεύεται στην αντιγραφή και στο χρωματισμό εικόνων
- Φτωχή μνήμη

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (6 με 11 ετών)

- άρνηση να πάει σχολείο
- δυσκολία στο να μάθει λέξεις, γράμματα, ήχους
- δυσκολία στο να ακολουθεί εντολές
- δυσκολία στο να διαχωρίζει τις λέξεις σε συλλαβές και σε γράμματα
- φτωχή γνώση ήχων και λέξεων
- δυσκολία στην ανάγνωση και στην ορθογραφία
- κακή οργάνωση

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (12 με 18 ετών)

- Δυσκολεύεται στην ακολουθία ήχων και γραμμάτων στην ανάγνωση ίσως και στην ορθογραφία
- Χρειάζεται περισσότερο χρόνο για γραπτές εργασίες και για εργασίες στο σπίτι
- Δυσκολεύεται στην μνήμη και στην οργάνωση
- Συνεχές άγχος
- Αναπτύσσει στρατηγικές για να αποφύγει το σχολείο

ΜΕΤΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (εκπαίδευση ή δουλειά)

- Βρίσκει πάντα τρόπους να αποφύγει γράψιμο διάβασμα
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση (ανάλογα με τις εμπειρίες που είχε στο σχολείο) . Σε αυτό το κομμάτι οι σύλλογοι δυσλεκτικών μπορούν να βοηθήσουν πολύ.
- Προβλήματα οργάνωσης (τεχνολογία και δάσκαλοι)
- Εργασία που χρειάζεται λίγη γραφή και ανάγνωση

ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΤΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ

ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΑΘΜΙΑ

ΜΕΤΑ

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Government of Ireland (2001). *Report of the Task Force on Dyslexia*. Dublin: Government Publications Sales Office.

Klicpera, Ch., Schabmann, A., & Gasteiger-Klicpera, B. (2003). *Legasthenie. Modelle, Diagnose, Theorie und Förderung*. München: Reinhardt UTB.

Reid, G. (2005). *Dyslexia and Inclusion*. London: David Fulton Publishers.

Reid, G. (2004). *Dyslexia: A Complete Guide for Parents*. Chichester: John Wiley & Sons.

Rosenkötter, H. (1997). *Neuropsychologische Behandlung der Legasthenie*. Weinheim: Psychologie Verlags Union.

Schulte-Körne, G. (Hrsg.). (2001). *Legasthenie: erkennen, verstehen, fördern. Beiträge zum 13. Fachkongress des Bundesverbandes Legasthenie 1999*. Bochum: Winkler Verlag.

Steltzer, S. (1998). *Wenn die Wörter tanzen. Legasthenie und Schule*. München: Ariston.

2. ΠΡΩΙΜΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ

Πρώιμη αναγνώριση παιδιών που κινδυνεύουν να αναπτύξουν δυσκολίες στην γραφή, στην ανάγνωση και στην ορθογραφία. Δυσκολίες στην γραφή, ανάγνωση και ορθογραφία παρουσιάζουν παιδιά σε όλες τις χώρες και σε όλες τις γλώσσες. Παιδιά από διαφορετικές κουλτούρες, με αλφαβητική γραφή, αντιμετωπίζουν παρόμοιες δυσκολίες (παρόλο που μπορεί να διαφέρει το εκπαιδευτικό σύστημα). Τα τελευταία 20 χρόνια, οι ερευνητές έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μπορούν να προβλέψουν αν ένα παιδί κινδυνεύει να αναπτύξει δυσκολίες στην γραφή και στην ανάγνωση, παρατηρώντας την ανάπτυξη συγκεκριμένων λειτουργιών στην ηλικία των 5 - 6 ετών.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΛΕΓΧΟΥΜΕ
Φωνολογική ενημερότητα	
• Αναγνωρίζει ομοιοκαταληξίες	"Ποιες δύο λέξεις ομοιοκαταληκτούν: μήλο, φύλλο, γάτα;"
• Παράγει ομοιοκαταληξία	"Βρες λέξεις που ομοιοκαταληκτούν με 'σκυλάκι'"
• Απομνημονεύει ακολουθία ήχων και λέξεων.	"Ποιες είναι οι εποχές του χρόνου/ οι μέρες της εβδομάδας;"
• Αναγνωρίζει ήχους	"Ακούγονται το ίδιο: πόδι - βόδι; Εάν όχι, ποια είναι η διαφορά; "
• Αναγνωρίζει την θέση των ήχων και των συλλαβών μέσα στην λέξη	"Ποιος είναι ο πρώτος ήχος στην λέξη 'βαρέλι, λεμόνι;"
• Μαθαίνει την αντιστοιχία ήχων και γραμμάτων	"Διάβασε" τα γράμματα.
Οπτικο-χωρικές λειτουργίες:	
• Αναγνωρίζει γράμματα	"Ποιο είναι το γράμμα της στάσης του Λεωφορείου;"
• Ξεχωρίζει γράμματα που μοιάζουν ίδια	"Αυτά τα γράμματα είναι ίδια ή διαφορετικά μ-ν, κ-γ, φ-β, δ-θ;"
Κινητικές λειτουργίες	
• Δεξιότητες λεπτής κινητικότητας	"Μπορεί να περάσει γρήγορα τις χάνδρες"
• Κινητικός συντονισμός	Μπορεί να πιάσει μια μπάλα;
• Ισορροπία	"Μπορεί να σταθεί στο ένα πόδι;"
Οπτικοκινητικός συντονισμός	"Μπορεί να σχεδιάσει την ίδια εικόνα;"
Ικανότητα συγκέντρωσης	Μπορεί να συγκεντρωθεί σε περισσότερες από μια εργασίες;

ΠΡΩΙΜΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ

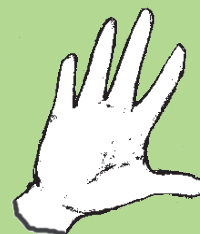
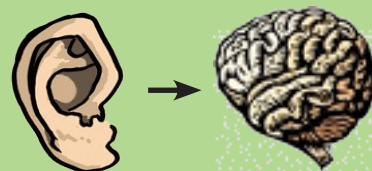
Φωνολογική ενημερότητα

Οπτικοχωρικές λειτουργίες

Κινητικές δεξιότητες

Ικανότητα συγκέντρωσης

Συντονισμός φωνολογικών, οπτικών και κινητικών δεξιοτήτων.

2. ΠΡΩΙΜΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ

Μέθοδοι ανίχνευσης

Βασιζόμενοι στην γνώση των πιο σημαντικών ενδείξεων για επικινδυνότητα ενός παιδιού να αναπτύξει δυσλεξία, έχουν αναπτυχθεί διάφορα **τεστ ανίχνευσης**. Κυρίως είναι **ερωτηματολόγια** ή τεστ **φωνολογικής ενημερότητας**. Η επιτυχία στην ανάγνωση και στην ορθογραφία, είναι κάτι που μπορεί να προβλεφθεί σε ποσοστό 70-80% όλων των παιδιών ηλικίας 3-6 ετών.

Δυστυχώς, παιδιά με δυσλεξία, δεν διαγιγνώσκονται πριν την αρχή της σχολικής τους ζωής. Τις περισσότερες φορές αυτό, συμβαίνει στο τέλος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή και αργότερα. Παρόλα αυτά, θα έπρεπε να γίνεται **ΠΟΛΥ ΝΩΡΙΤΕΡΑ**.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ

Την τελευταία δεκαετία, δύο είναι οι **βασικές θεωρίες** που διέπουν το θέμα της πρόληψης δυσλεξίας.

1. Παιδιά σε επικινδυνότητα να αναπτύξουν δυσκολίες γραφής ανάγνωσης και ορθογραφίας, λαμβάνουν **ειδική εκπαίδευση**.
2. Όλα τα παιδιά ηλικίας 3-6 ετών, εκπαιδεύονται έτσι ώστε να θεμελιώσουν όσο καλύτερα μπορούν δεξιότητες γραφής, ανάγνωσης και ορθογραφίας.

Η εμπειρία πολλών χωρών έχει δείξει ότι η δεύτερη προσέγγιση είναι πιο αποτελεσματική.

Όλα τα παιδιά ηλικίας 3-6 ετών συμμετέχουν σε πρόγραμμα πρώιμης παρέμβασης:

- έτσι αποφεύγεται η διαφοροποίηση των παιδιών
- ένα πρόγραμμα διάρκειας 6 μηνών, βοηθά στην επιτυχία στο σχολείο για τα επόμενα 2-3 χρόνια.

Περαιτέρω έρευνες είναι απαραίτητες για να βελτιωθεί η γνώση μας σχετικά με την πρόληψη δυσκολιών στην γραφή, ανάγνωση και ορθογραφία.

Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος προετοιμασίας ενός παιδιού να μάθει να διαβάζει και να γράφει ορθογραφημένα είναι η δραστηριοποίηση όλων εκείνων των λειτουργιών που είναι απαραίτητες για αυτές τις δεξιότητες.

ΤΕΣΤ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ

- Ερωτηματολόγια
- Τεστ φωνολογικής ενημερότητας

Πρόληψη

Συνιστάται:

Καμιά διαφοροποίηση, αλλά συμμετοχή όλων των παιδιών που είναι ηλικίας 3-6 ετών σε πρόγραμμα πρώιμης παρέμβασης.

3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Αντίληψη των σημείων στίξης
Μαθαίνεις. Μαθαίνεις; Μαθαίνεις!. Τα σημεία στίξης μεταφέρουν διαφορετικά μηνύματα
- Κατανόηση λέξεων και προτάσεων
Η γάτα καταδιώκει τον σκύλο. Ο σκύλος καταδιώκει την γάτα.
- Πρέπει να μπορείς να κατανοείς την σημασία των λέξεων. Διαφορά στην σειρά των λέξεων, παράγει και διαφορετικό νόημα.
- Ακουστική αντίληψη των ήχων, των λέξεων και των προτάσεων,
|φ| |ω| |ς| ----φως----Άναψε το φως
- Άρθρωση των ήχων
[α] στην "μπάλα", [ε] στο "ελάφι" κ.λ.π.
- παραγωγή διαφορετικών δομών λέξεων
ρωτώ - ρώτησα, φροντίζω - φροντίδα, σπίτι - σπίτια
- η σειρά των λέξεων στην πρόταση
Αγόρασε ένα ζευγάρι παπούτσια.
Ο λαγός φτιάχνει την φωλιά του στο έδαφος.

Εκτός από αυτές τις βασικές γλωσσικές δεξιότητες, οι οποίες κάνουν εφικτή την κατάκτηση της γλώσσας, υπάρχουν και άλλες ικανότητες που την επηρεάζουν.

- Κατανόηση λέξεων και προτάσεων
- Καθορισμός λέξεων στην πρόταση

Γλωσσική αντίληψη

? !

Κατανόηση λόγου

Παραγωγή λόγου
και γλώσσας

Χτίσιμο λέξεων

3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ

ΑΝΤΙΛΗΨΗ

- Αισθησιοκινητική αντίληψη

- Να ακουμπά και να πιάνει αντικείμενα
- Να «νοιώθει» τους ήχους (π.χ. "μ" - "π")

- ακουστική αντίληψη και ακοή

- από πού έρχεται ένας ήχος;
- αναγνώριση του ήχου
- συγκέντρωση σε ένα ήχο ανάμεσα σε διαφορετικούς θορύβους
- να διακρίνει ανάμεσα σε διαφορετικούς ήχους
- να συνδυάζει ήχους με εικόνες
- να γράφει κείμενο που υπαγορεύουν

Η αντίληψη των ήχων και των συλλαβών είναι απαραίτητη για την κατάκτηση της γραφής και της ορθογραφίας:

- Η διαφοροποίηση των ήχων
- Πόδι - ρόδι, καλή - καλά, χέρι - χέλι
- Αναγνώριση ενός ήχου
- Ακούς τον ήχο |μ| στην λέξη «μήνας», «καμήλα» κ.λ.π
- Ποιος είναι ο πρώτος και ο τελευταίος ήχος στην λέξη «καρότο»
- Διάκριση ανάμεσα σε ήχους:
 - Λέξεων που έχουν κοινούς ήχους
 - Ποτήρι, παπί, πινέλο - Χελιδόνι, λεμόνι, μπαλόνι
 - Ομοιοκαταληξία λέξεων
 - Κότα, μπότα, ζάρι,
 - Να βρει αυτό που διαφέρει
 - Σούπα, σόλα, βάζο
- Να αντικαθιστά έναν ήχο με έναν άλλο
Ρένα - Λένα, ρέμα - ψέμα, μιλώ - φιλώ

Μια καλή ακουστική αντίληψη είναι βασική προϋπόθεση για την κατάκτηση της γλώσσας!

Ανάπτυξη λεξιλογίου

Άρθρωση

Αντίληψη και κατανόηση λόγου

Αντίληψη των ήχων

3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ

- οπτική αντίληψη - όραση

- Σε τι διαφέρουν δύο σχήματα ή δύο εικόνες;
- Μπορείς να περιγράψεις ένα αντικείμενο
- Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα σε σ-ρ, π-τα, κ-χ-γ,α-ο

Μια καλή οπτική αντίληψη είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την κατάκτηση της γραφής, ανάγνωσης και ορθογραφίας.

Άρθρωση

Απαραίτητα για την σωστή εκφορά του λόγου είναι τα χείλη, τα δόντια, η γλώσσα και τα σαγόνια, και η μαλακή υπερώα. Οι ακριβείς και γρήγορες κινήσεις τους είναι απαραίτητες για την σωστή άρθρωση.

Στην αρχή της γλωσσικής ανάπτυξης, είναι φυσιολογική η εμφάνιση λαθών όπως: αντικαταστάσεις, απλοποιήσεις κ.λ.π. Παραδείγματα μπάλα - λάμπα, μαξιλάρι - μαξιράλι.

Αν αυτά τα λάθη εμμένουν και μετά την ηλικία των 4 ετών, απευθυνθείτε σε έναν ειδικό.

ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η κινητική ανάπτυξη είναι επίσης απαραίτητη για την ανάπτυξη της γραφής, της ανάγνωσης και της ορθογραφίας.

Στην γραφή είναι σημαντική η ανάπτυξη της λεπτής κινητικότητας για να μπορεί να εκτελεστεί η κίνηση του χεριού. Μπορεί να παρουσιαστούν κινητικά προβλήματα στην κίνηση του στόματος που εμπεριέχεται στον λόγο, καθώς και σε εκφράσεις και κινήσεις του προσώπου που τον συνοδεύουν.

Οπτική ακρίβεια
Εκμάθηση γραμμάτων

Διάκριση των γραμμάτων

db
qp
mw

Άρθρωση

Λάθη λόγου

Λεπτές κινητικές
δεξιότητες

Κινήσεις του στόματος,
εκφράσεις και κινήσεις του
προσώπου

3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ

Με δεδομένο ότι η κατάκτηση του λόγου είναι μια πολύπλοκη διαδικασία, σας παραθέτουμε μερικές συμβουλές.

ΠΡΕΠΕΙ ☺

- μιλάτε στο παιδί σας όσο το δυνατόν περισσότερο,
- οι μητέρες μπορούν/πρέπει να μιλούν στο αγέννητο παιδί τους (περίπου από τον 6ο μήνα της κύησης),
- ξεφυλλίζετε μαζί βιβλία με εικόνες, συζητάτε για τις εικόνες,
- ονοματίζεται διάφορα πράγματα μέσα και έξω από το σπίτι,
- λέτε στο παιδί τι πρόκειται να κάνετε τώρα,
- ακούτε το παιδί σας,
- διαβάζετε βιβλία στο παιδί σας,
- παίζετε γλωσσικά παιχνίδια,
- μαθαίνετε του τραγουδάκια με ομοιοκαταληξία,
- κάθε μέρα, μιλάτε και παίζετε με το παιδί σας, χωρίς άλλες ηχητικές παρεμβολές, όπως η τηλεόραση, για τουλάχιστον μισή ώρα,
- δώστε τον χρόνο στο παιδί σας, να διορθώνει μόνο του τα λάθη του.

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ☹

- να χρησιμοποιείτε την τηλεόραση σαν μέσο υποκατάστασης της προσωπικής επικοινωνίας,
- να γελάτε με τα λάθη του παιδιού
- να γυρνάτε την πλάτη στο παιδί, κάθε φορά που κάνει ένα λάθος;

Επικοινωνία με το παιδί

Βιβλία με εικόνες

Ανάπτυξη λεξιλογίου

Γλωσσική συνειδητοποίηση

ΠΡΟΧΕΙΡΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Προβλήματα

4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ποιος ευθύνεται για την δυσκολία?

Ποιος ή τι ευθύνεται για το πρόβλημα!

- Η δυσλεξία μπορεί να οφείλεται σε μια ποικιλία παραγόντων και μπορεί να επιδεινωθεί από λανθασμένους οικογενειακές και σχολικές συνθήκες

Το να επιρρίπτουμε σε κάποιον τις ευθύνες είναι μεν μια φυσική αντίδραση, αλλά δεν βοηθά κανέναν.

Παρόλα αυτά είναι απαραίτητος σε κάθε περίπτωση ένας ιατρικός έλεγχος της όρασης και των αυτιών.

Είναι δικαιολογημένες αμφιβολίες σχετικά με την ευφυΐα του παιδιού μας?

Διάφοροι τρίτοι που θέλουν να βοηθήσουν, επεμβαίνουν και σας λένε ότι το παιδί δεν μπορεί να παρακολουθήσει τις απαιτήσεις του σχολείου στο οποίο το έχετε. Παρόλα αυτά η αλήθεια είναι ότι οι ικανότητες του παιδιού δεν έχουν εκτιμηθεί

- Η δυσλεξία δεν σημαίνει ότι κάποιος είναι χαζός. Το παιδί σας μπορεί να έχει άλλες ικανότητες πέραν της γραφής, ανάγνωσης και ορθογραφίας.
- Παρόλες τις δυσκολίες που έχει το παιδί να ξεπεράσει, πρέπει πάντα να το σεβόμαστε σαν ένα ανθρώπινο ον.

Τι μπορούμε να κάνουμε για να βοηθήσουμε το παιδί μας στο σπίτι?

- Θα πρέπει να ενημερώσουμε ήρεμα το παιδί μας, αλλά να το διαβεβαιώσουμε ότι είμαστε πάντα δίπλα του για να το στηρίξουμε στις δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσει
- Το σπίτι είναι ένας χώρος στον οποίο το παιδί μας θα πρέπει να νοιώθει άνετα. Όταν επιστρέφει στο σπίτι δεν είναι σωστό να το υποδεχόμαστε στην εξώπορτα με την ερώτηση «πως ήταν η μέρα στο σχολείο»
- Η ζωή στο σπίτι μπορεί να γίνει πιο εύκολη αν ακολουθείται μια καθημερινή ρουτίνα που βοηθά στο να οργανώνεται χρόνος και να δίνονται σαφείς οδηγίες και επεξηγήσεις στους επιμέρους στόχους.
- Την αύξηση της αυτοεκτίμησης μπορεί να βοηθήσουν, μικροί στόχοι και αρμοδιότητες, στις οποίες μπορεί το παιδί να αντεπεξέλθει με ευκολία

Κανένας δεν φταίει

Να πιστεύεται στα ταλέντα του παιδιού σας

Βοήθεια στο σπίτι

4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τα παιδιά μαθαίνουν να διαβάζουν διαβάζοντας.

- Μπορείτε να μάθετε το παιδί σας να διαβάζει, κεντρίζοντάς το ενδιαφέρον του για διάβασμα. Καλό είναι να διαβάζεται στο παιδί σας και να διαβάζεται με το παιδί σας.
- Παίζετε μαζί παιχνίδια. Επιτραπέζια και διαδραστικά παιχνίδια, μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στην επίλυση προβλημάτων και στην ευελιξία αποφάσεων.

Που μπορούμε να απευθυνθούμε;

- Υπάρχουν ομάδες ειδικών και γονέων που ασχολούνται με την δυσλεξία (βλέπετε παράρτημα)
- Πρέπει οι γονείς να είναι ενημερωμένοι (βιβλία, σεμινάρια, συζητήσεις με ειδικούς)

Είναι η αναμονή η σωστή λύση;

Πολλές φορές οι γονείς δέχονται συμβουλές του τύπου «περιμένετε. Το παιδί θα το ξεπεράσει μόνο του. Το παιδί θα ωριμάσει» Κάτι τέτοιο είναι πολύ κακή συμβουλή. Δεν αντιμετωπίζεις έτσι την δυσλεξία.

- Το άτομο με δυσλεξία μαθαίνει να διαχειρίζεται τις δυσκολίες του χρησιμοποιώντας στρατηγικές που έχει μάθει.
- Όσο νωρίτερα βοηθηθεί τόσο πιο αποτελεσματική θα είναι η βοήθεια. Συνεχής αποτυχίες, οδηγούν σε έλλειψη κινήτρων και σε άλλες αρνητικές πρακτικές (όπως άρνηση να εμπλακούν σε δράσεις που δυσκολεύουν)
- Οι δευτερογενείς επιπτώσεις είναι πιο δύσκολο να αντιμετωπιστούν.

Τι κάνουμε αν το παιδί μας είναι επιθετικό ή έχει παραιτηθεί;

Παιδιά που συνεχώς βιώνουν την αποτυχία, και την απόρριψη, συχνά εμφανίζουν προβλήματα συμπεριφοράς. Μπορούν ακόμη να εμφανίσουν και ψυχοσωματικά προβλήματα.

- Είναι απαραίτητο να αυξήσουμε την αυτοεκτίμηση του παιδιού, μη δίνοντας τόση βάση σε ακαδημαϊκές επιδόσεις.
- Εάν η αυτοεκτίμηση του παιδιού έχει φτάσει σε οριακό σημείο, πρέπει να αναζητήσετε βοήθεια από το σχολείο ή έναν εκπαιδευτικό ψυχολόγο.

Υποστήριξη στο σπίτι

Επαγγελματική βοήθεια

Μην περιμένετε

Προβλήματα συμπεριφοράς

4. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τι πρέπει να κάνουμε όταν εμπλέκονται συγγενείς και φίλοι;

- Εξηγείστε το πρόβλημα σε στενούς συγγενείς και φίλους
- Όταν υπάρχουν προβλήματα στο σχολείο δεχθείτε βοήθεια.
- Παρόλα αυτά μην δέχεστε παρεμβάσεις όταν δεν χρειάζονται

Πως μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την ζήλια των αδελφών;

- Είναι απαραίτητο να μιλήσετε στα αδέρφια του παιδιού έτσι ώστε να αυξήσετε την συμπάθεια και την κατανόησή τους. Πρέπει να ενθαρρύνεται την αλληλοβοήθεια ανάμεσα στα αδέρφια.
- Δεν πρέπει να συγκρίνετε συνέχεια το παιδί με δυσλεξία με τα αδέρφια του.
- Τα παιδί με δυσλεξία αποσπά πολύ από τον χρόνο των γονιών και είναι σημαντικό να μην μένουν τα άλλα αδέρφια πίσω.

Πρέπει ή όχι να βοηθούμε το παιδί με τις σχολικές του εργασίες στο σπίτι;

- Να έχει τον δικό του χώρο εργασίας,
- Να το ενθαρρύνετε να έχει μια θετική στάση για τις εργασίες. Η βοήθεια που προσφέρετε πρέπει να αποσκοπεί στην αυτοβοήθεια.
- Ενθαρρύνεται το παιδί σας στο να είναι αυτόνομο. Αλλιώς θα πιστέψει ότι δεν μπορεί να τα καταφέρει χωρίς βοήθεια.
- Οδηγίες και επεξηγήσεις πρέπει να είναι σαφής και συγκεκριμένες.
- Παιδιά με δυσλεξία δεν μπορούν να συγκεντρωθούν για πολύ ώρα. Έτσι πρέπει να έχετε προγραμματίσει μικρά και τακτικά διαλείμματα.
- Εάν πρέπει να κάνετε συμπληρωματικές εργασίες με το παιδί, είναι πολύ σημαντικό να τηρήσετε τα χρονικά όρια που έχετε θέσει εξ αρχής.
- Είναι σημαντικό να κάνετε ένα βήμα πίσω έτσι ώστε να δώσετε στο παιδί σας την αίσθηση της επιτυχίας, Η θετική στάση και η προσπάθεια πρέπει να επαινούνται ακόμη και αν το παιδί δεν κατάφερε τον στόχο του.

ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΡΙΤΩΝ

Ζήλια αδελφών

Υποστηρίζετε την αυτονομία

Δημιουργείτε ευκαιρίες επιτυχίας και αποδοχής

5. ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

- Συμπεριφορά των εκπαιδευτικών προς τους γονείς και το παιδί
- Η δυσaráσκεια των γονέων για τον τρόπο που προετοιμάστηκε το παιδί για τις εξετάσεις.

Τι μπορεί να γίνει σε αυτές τις περιπτώσεις;

Μην νοιώθετε ένοχοι. Μην κατηγορείτε τον εαυτό σας αλλά και κανέναν άλλο. Αντιθέτως, να θυμάστε πάντα ότι κάθε ένας είναι διαφορετικός και ιδιαίτερος και έτσι είναι και το δικό σας παιδί.

Να θυμάστε πάντα, ότι είστε ο ειδικός σε ότι αφορά το παιδί σας. Να δέχεστε συμβουλές από άλλους ειδικούς (ειδικούς παιδαγωγούς, ψυχολόγους) αλλά πάντα να τις προσαρμόζεται στις ανάγκες του δικού σας παιδιού.

Να είστε θετικοί στο να αναπτύξετε συνεργασία με το σχολείο του παιδιού. Να έχετε πάντα υπόψιν σας ότι το σχολείο του παιδιού μπορεί να μην αναγνωρίζει την σημασία συνεργασίας γονέων και σχολείου.

Να είστε ο υπερασπιστής του παιδιού σας. Εάν εσείς δεν υπερασπιστείτε τα δικαιώματα του παιδιού σας, κανένας άλλος δεν θα το κάνει.

Χτίστε την αυτοεκτίμηση του παιδιού και δώστε του κίνητρα. Πάντα υπάρχει κάποιο καλό στοιχείο σε κάθε παιδί. Βρείτε το και χρησιμοποιείστε το για να το κινητοποιήσετε.

Θέτετε υψηλούς αλλά ρεαλιστικούς στόχους. Οι προσδοκίες είναι απαραίτητες για την επιτυχία σε οποιοδήποτε τομέα, αλλά πρέπει πάντα να έχουν σχέση με την πραγματικότητα.

Θέτετε λογικούς στόχους. Μια και εσείς γνωρίζεται καλύτερα από όλους το παιδί σας, θέτετε ρεαλιστικούς και πραγματοποιήσιμους στόχους.

Μην κάνετε για το παιδί σας ότι μπορεί να κάνει μόνο του. Μην είστε υπερπροστατευτικοί. Το παιδί σας μπορεί να κάνει τα ίδια πράγματα με άλλα παιδιά αλλά χρειάζεται υπομονή και κατανόηση.

Λάβετε υπόψιν σας τις ατομικές ανάγκες

Συνεργαστείτε με το σχολείο

Χτίστε την αυτοπεποίθηση

Θέτετε ρεαλιστικούς στόχους

5. ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Λάβετε υπόψιν σας το μαθησιακό στυλ του παιδιού σας. Αφού έχετε μια αξιολόγηση, βοηθείστε το να μάθει με τον τρόπο που μαθαίνει καλύτερα.

Να σκέφτεστε μακροχρόνια και να είστε υπομονετικοί. Συνήθως το παιδί σας θα χρειάζεται περισσότερο χρόνο από τα άλλα για να γράψει και να διαβάσει. Παρόλα αυτά δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει ελπίδα για το μέλλον. Να έχετε θετική σκέψη.

Λάβετε υπόψιν το μαθησιακό στυλ του παιδιού

Μέλλον

6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΠΟΡΕΣΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΝΑ ΑΝΤΑΛΛΑΣΟΥΝ ΣΥΧΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.

Τι έχουν πει τα παιδιά:

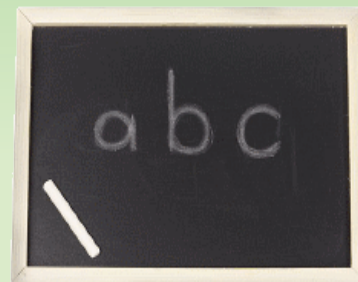
- Τα σχολεία πρέπει να είναι διασκεδαστικά. Πρέπει να συμπεριλαμβάνουν σκληρή δουλειά αλλά όχι φόβο.
- Θα ήθελα να μαθαίνω με άλλους και κάθε ένας να δείχνει στον άλλο τι μπορεί να κάνει.
- Δεν θα ήθελα να με κοροϊδεύουν για τα λάθη μου. Αυτό με πονάει.
- Θα ήθελα να έχω το κουράγιο να κάνω ερωτήσεις.
- Θα ήθελα να με επαινούν για αυτά που έχω πετύχει.
- Θα ήθελα να ξέρω τον καλύτερο τρόπο με τον οποίο μπορώ να μάθω
- Θα ήθελα να μάθω πως μπορώ να διαβάζω, να γράφω σωστά και ορθογραφημένα.
- Θέλω να μάθω πως μπορώ να συγκεντρώνομαι και να προσέχω έτσι ώστε να μπορώ να μάθω.
- Θα ήθελα έστω και μια φορά να είμαι ο καλύτερος σε ένα τεστ.
- Θα ήθελα να μπορώ να διαβάσω πραγματικά μεγάλα βιβλία και να μάθω από αυτά.

ΤΡΟΠΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ

Ο καλύτερος τρόπος για να βοηθήσετε ένα παιδί με δυσκολίες στην γραφή και στην ανάγνωση είναι να χρησιμοποιείται με διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας σε διάφορα μαθήματα. Είναι σημαντικό ο κάθε δάσκαλος να μπορεί να αναγνωρίσει αλλά και να αντιδράσει σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε παιδιού.

Θέλω πραγματικά να μάθω

Τρόποι να βοηθήσετε

6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Η βασική αρχή για την διδασκαλία και την μάθηση είναι να μπορεί ο κάθε ένας να σεβαστεί τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του άλλου, κατανοώντας και δείχνοντας ενδιαφέρον για τον άλλο. Έτσι είναι εφικτή η από κοινού επίλυση προβλημάτων,

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ:

Το παιδί μου, το απέβαλλαν ξανά γιατί δεν παρακολουθούσε στο μάθημα. Στο σπίτι, φαίνεται ότι υπάρχουν λιγότερα μαθησιακά προβλήματα. Μάλλον είναι πιο δύσκολο να συγκεντρωθεί στο σχολείο. Όταν επισκέφτηκα το σχολείο, μου δόθηκε η εντύπωση ότι το μαθησιακό περιβάλλον δεν είναι και το καλύτερο που θα μπορούσε.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Τα παιδιά αναπτύσσονται και ωριμάζουν με διαφορετικούς ρυθμούς. Έτσι είναι πολύ σημαντικό τα παιδιά να μην πιέζονται πολύ τον πρώτο χρόνο του σχολείου.
- Το παιδί πρέπει να ενθαρρύνεται στο να γράφει καθαρά και σταθερά. Έτσι είναι ευκολότερο να ελέγξει την δουλειά του και δεν θα είναι πολύ πιεσμένο όταν γράφει.
- Εάν το παιδί έχει πολλές δυσκολίες στο γράψιμο αυτό μπορεί να σημαίνει ότι έχει δυσπραξία.
- Το να πρέπει να κάνει φωναχτή ανάγνωση σε πολύ πρώιμο στάδιο, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία και φόβο. Είναι καλύτερο να ζητήσετε βοήθεια από εθελοντές χρησιμοποιώντας μικρά κείμενα τα οποία μπορεί το παιδί να έχει προετοιμάσει από πριν.

Βασικές αρχές

Λιγότερα προβλήματα μάθησης στο σπίτι από ότι στο σχολείο

Ξεκινώντας το σχολείο

6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Εάν ένα παιδί έχει δυσκολίες στην όραση, την ακοή, την συγκέντρωση, αποσπάται εύκολα, προσέξτε να είναι σε ενδεδειγμένο μέρος το θρανίο του. Το παιδί πρέπει να μπορεί να βλέπει καθαρά τον πίνακα και την δασκάλα κατά την διάρκεια της διδασκαλίας ή όταν πρέπει να αντιγράψει από τον πίνακα.
- Δίπλα στο παιδί πρέπει να κάθεται μαθητής ο οποίος μπορεί πραγματικά να το βοηθήσει να μείνει συγκεντρωμένο στο μάθημα. Ήσυχα παιδιά μπορούν να βοηθήσουν στο να κρατηθεί ήσυχο ένα ζωηρό παιδί, ενώ ένα ζωηρό παιδί μπορεί να τον αποσυντονίσει εντελώς. Οι δάσκαλοι πρέπει να αντιληφθούν εγκαίρως τυχόν προβλήματα και να μιλήσουν ανάλογα στα παιδιά και τους γονείς.
- Τα παιδιά που είναι ευαίσθητα σε ήχους, τους είναι πολύ δύσκολο να απομονώσουν ήχους του περιβάλλοντος. Χρειάζεται να κάθονται σε ένα ήσυχο σημείο της τάξης.
- Εάν ένα παιδί δουλεύει καλύτερα στο σπίτι, μπορεί να φοβάται ή να είναι ευαίσθητο στους θορύβους του σχολείου. Εάν η διδασκαλία μέσα στην τάξη είναι τόσο αγχώδης, θα πρέπει να αναζητήσετε βοήθεια.
- Στα διαφανοσκόπια, πολλά παιδιά έχουν δυσκολίες λόγω της μαύρης γραφής σε άσπρο φόντο. Είναι στρεσογόνος παράγοντας για αυτά τα παιδιά. Πολύς χρόνος απαιτείται για να αντιγράψουν τις σημειώσεις από τον πίνακα.
- Πρέπει να υπάρχει καλή αναλογία ανάμεσα στην μελέτη και στο παιχνίδι. Οι διακοπές πρέπει να είναι μόνο για ξεκούραση. Παρόλα αυτά, αν το παιδί θέλει, μπορεί να διαβάσει ή να του διαβάσουν. Είναι ακόμη πολύ καλό να υπάρχει μια δομή και ένα πλάνο στον ελεύθερο χρόνο.

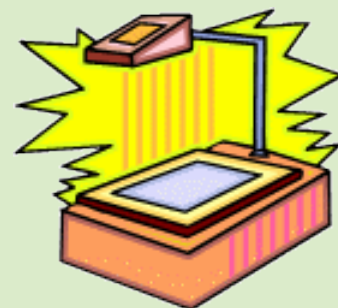
Βελτίωση της συγκέντρωσης στο σχολείο

Προβλήματα με τον ήχο

Διαφανοσκόπιο

Διακοπές Χαλάρωση

6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Από το ημερολόγιο μιας μητέρας

Οι γραπτές εργασίες και ιδιαίτερα οι εκθέσεις είναι μεγάλο βάρος για όλη την οικογένεια. Το παιδί μου δεν φοβάται την εργασία αυτή καθ' αυτή, αλλά τον βαθμό που θα πάρει. Όταν η δασκάλα λέει στο παιδί να εξασκηθεί και να δουλέψει περισσότερο, μας θλίβει πολύ. Το παιδί μου δεν ξέρει πώς να εξασκηθεί. Πρέπει να μιλήσω σχετικά στην δασκάλα.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Η συμβουλή να εξασκηθεί περισσότερο λέγεται με καλή διάθεση, αλλά μπορεί να δημιουργήσει μεγάλο πρόβλημα. Οι γονείς θέλουν ακριβής οδηγίες και βοήθεια σχετικά με το πώς θα βοηθήσουν το παιδί τους. Εξάσκηση η οποία δεν φέρνει επιτυχία, κάνει το παιδί να μην θέλει να δουλέψει και δημιουργεί άγχος και στρες.
- Πρέπει να αποφεύγουμε να πιέζουμε πολύ ή λίγο τα παιδιά μας. Εάν έχει περάσει πολύ ώρα σε εξάσκηση ορθογραφίας, βρείτε κάτι πιο εύκολο και διασκεδαστικό για να ασχοληθείτε.
- Τα παιδιά πρέπει να νοιώθουν ασφαλή όταν κάνουν την εργασία για το σπίτι, σε αυτό μπορεί να βοηθήσουν ξεκάθαρες οδηγίες (εάν είναι απαραίτητο και γραπτές), Παραδείγματα από το μάθημα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να κατανοήσουν το πώς να φτάσουν στον στόχο.
- Κάτι που είναι δύσκολο, είναι η σύγκριση παρεμφερών αλλά διαφορετικών λέξεων. Είναι καλύτερο να εξασκήσετε την πρώτη λέξη για καμιά βδομάδα και μετά να δουλέψετε με την δεύτερη λέξη για την επόμενη βδομάδα. Μπορείτε να μπειτε στην διαδικασία της σύγκρισης μόνο εάν έχουν εκπαιδευτεί πλήρως και οι δύο λέξεις.
- Ένα παιδί μπορεί να βοηθηθεί εάν επαναλαμβάνει δυνατά τον κανόνα της ορθογραφίας, Παράδειγμα...

Φόβος για τον βαθμό γραπτής εργασίας

Εξασκήσου περισσότερο!

Υπερβολική ή λίγη πίεση στο παιδί

Ξεκάθαρες οδηγίες

Σύγκριση παρεμφερών λέξεων

Εκφώνηση των ορθογραφικών κανόνων

6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Όταν διδάσκεται ένα καινούργιο αντικείμενο ή γίνεται επανάληψη, πρέπει να χρησιμοποιούνται διάφοροι μέθοδοι διδασκαλίας, π.χ διδασκαλία αντικριστή, συνεργατική μάθηση, ατομική μάθηση. Χρησιμοποιώντας διάφορες διδακτικές μεθόδους, βοηθάτε τα παιδιά να είναι συγκεντρωμένα και να προσέχουν.

Από το ημερολόγιο μιάς μητέρας.

Σήμερα το παιδί μου είναι συνεχώς αφηρημένο όταν κάνει εργασίες. Στο τέλος ανακάλυψα πιο είναι το πρόβλημα. Αύριο έχει ένα διαγώνισμα. Έχει δουλέψει αρκετά; Αρχίσαμε την επανάληψη αρκετά νωρίς; Το παιδί μου φοβάται τα διαγωνίσματα αλλά αυτό είναι κάτι με το οποίο πρέπει να εξοικειωθεί. Πως μπορώ να βοηθήσω το παιδί μου να είναι λιγότερο νευρικό, έτσι ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί σε αυτά που πραγματικά γνωρίζει;

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Εξηγείστε στο παιδί σας ήρεμα και με τρόπο με τον οποίο μπορεί να καταλάβει, τον λόγο για τον οποίο είναι απαραίτητα τα διαγωνίσματα στην διαδικασία μάθησης. Βοηθήστε το παιδί να αρχίσει νωρίς την επανάληψη και να έχει σαφείς στόχους. Έτσι θα νοιώθει ότι έχει κάνει καλή επανάληψη και μπορεί να δείξει αυτά που έχει μάθει.
- Τα παιδιά χρειάζονται βοήθεια στο να οργανώσουν την επανάληψή τους για διάφορα διαγωνίσματα. Πχ. Να μάθει ένα κείμενο απ' έξω, να προετοιμαστεί για μια εργασία, ή για να γράψει μια εργασία.

Ποικιλία μεθόδων

Φόβος των εξετάσεων

ΕΓΚΑΙΡΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Οργάνωση της εργασίας

6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Γραπτά διαγωνίσματα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να αποφεύγεται η αντιγραφή ερωτήσεων στο τετράδιο. Δεν πρέπει να είναι πολύ η ύλη της επανάληψης.
- Εάν ένα παιδί κάνει συνεχώς διαφορετικά λάθη στην ορθογραφία της ίδιας λέξης, μια καλή ιδέα είναι να βρείτε εάν το παιδί σας έχει πρόβλημα να συγκρατήσει μια πληροφορία.
- Παιδιά με δυσλεξία, δικαιούνται περισσότερο χρόνο σε διαγωνίσματα ή κείμενα. Σε ένα διαγώνισμα, ο επιπλέον χρόνος πρέπει να είναι ο ελάχιστος απαραίτητος.
- Όταν βαθμολογείται το διαγώνισμα, πρέπει να δοθεί βάση στα δυνατά σημεία του παιδιού. Μια ενθαρρυντική κουβέντα κάνει καλό όταν το παιδί θα εξεταστεί προφορικά, προκειμένου να σπάσει ο πάγος.
- Δοκιμαστικά τεστ πρέπει να δίνονται στο παιδί για να εξασκείται έτσι ώστε να είναι καλά προετοιμασμένο. Η επιτυχία, κινητοποιεί το παιδί και του δίνει αυτοπεποίθηση
- Τα προφορικά τεστ, προσφέρουν στα παιδιά με δυσλεξία την ευκαιρία να επιτύχουν, μια και απομακρύνεται ο φόβος των ορθογραφικών λαθών.
- Καλά σχεδιασμένες εργασίες, στις οποίες κάθε ένα παιδί μπορεί να δείξει τα καλά του σημεία, μπορεί να κινητοποιήσουν τα παιδιά να μάθουν αυτόνομα, να αυξήσουν την αυτοπεποίθησή και την δημιουργικότητά τους.
- Η βαθμολογία, πρέπει να λαμβάνει υπόψιν της τον τρόπο με τον οποίο ένα παιδί συμμετέχει στο μάθημα. Το βάρος που νοιώθει ένα παιδί σε γραπτά διαγωνίσματα μεγάλου όγκου, μπορεί να ελαχιστοποιηθεί να την χρήση προφορικών διαγωνισμάτων με λιγότερη ύλη. Αυτό δίνει την ευκαιρία σε παιδιά με δυσλεξία να μπορούν να επιτύχουν σε καθημερινή βάση. Αυτό ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους.

Περιορισμένη ύλη για επανάληψη

ΧΡΟΝΟΣ

Βαθμολόγηση εξετάσεων

Υλικό για πρακτική

Περισσότερα προφορικά τεστ

Εργασίες

Συμμετοχή στο μάθημα

6. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ένα παιδί με δυσλεξία, θα πηγαίνει ευχάριστα στο σχολείο, εάν λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές εκπαιδευτικές του ανάγκες.

Το σχολείο μπορεί να βοηθήσει το παιδί:

- Παρέχοντας συμβουλές στους γονείς.
- Να έχουν εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς για παιδιά με δυσλεξία
- Να βοηθούν το κάθε παιδί ατομικά.
- Να δουλεύουν μαζί με τους γονείς και τα παιδιά.

Να χαίρεται το σχολείο

Συμβουλές

Literature

DYSPeL (2004 - REPRINTED) : DYSLEXIE - LEGASTHENIE - DYSLEXIA. „STRATÉGIES POUR RÉUSSIR À L'ÉCOLE - STRATEGIEN FÜR ERFOLG IN DER SCHULE - STRATEGIES FOR SUCCESS IN SCHOOLS"

SCHUBI LERNMEDIEN GMBH, GOTTMADINGEN, D. (VGL AUCH KAP. 2,3,4,5,6,8,9).

7. ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΟΙΗΣΗ: στρατηγικές θετικής συμπεριφοράς

Εάν ένα παιδί με δυσλεξία, βιώνει συνεχώς την αποτυχία, θα έχει χαμηλή αυτοεκτίμηση και αίσθημα απαξίωσης. Οι γονείς, τις περισσότερες φορές δεν ξέρουν πού να απευθυνθούν και νοιώθουν πιεσμένοι:

Αυτό, έχει συνέπειες τόσο στην μάθηση όσο και στην συμπεριφορά του παιδιού. Το να βιώνει ένα παιδί συνεχώς την αποτυχία και αντικρουόμενες προσδοκίες, μειώνει τα κίνητρα μάθησης και οδηγεί σε περαιτέρω αποτυχία. Η λύση μπορεί να βρεθεί σε δύο τομείς, οι οποίοι πρέπει να δουλευτόύν παράλληλα: τα κίνητρα και η ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης.

- Κίνητρα, είναι οι λόγοι για τους οποίους κάποιος κάνει κάτι ή συμπεριφέρεται με τον τρόπο που συμπεριφέρεται.
- Ωθούν έναν άνθρωπο προς ένα στόχο που έχει θέσει.
- Μπορεί να είναι η κινητήριος δύναμη πίσω από την μάθηση και έτσι να βοηθήσουν στην μάθηση.
- Μπορούν να ξυπνήσουν το ενδιαφέρον για ένα συγκεκριμένο αντικείμενο, να οδηγήσουν ένα παιδί να βρει ένα μαθησιακό στόχο, να κινητοποιήσει μηχανισμό εσωτερικής διάθεσης για μάθηση.
- Τα κίνητρα αποτελούν ουσιαστικό παράγοντα για την επιτυχημένη μάθηση.

Αυτοεκτίμηση: Πώς νοιώθω για τον εαυτό μου

- Η αίσθηση της αποτυχίας, δημιουργεί στρες ανάμεσα στο παιδί, στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς
- Η απόσυρση γίνεται παθητική
- Η διαμαρτυρία γίνεται επιθετική ή γίνεται ο κλόουν της τάξης ή δεν θέλει να πάει σχολείο

ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΘΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΝΩΘΕΙ Η ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΟΙΗΣΗ

Αίσθηση αποτυχίας

Συνεχής κύκλος

Λύση

Κίνητρα

7. ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΣΙΘΗΣΗ: στρατηγικές θετικής συμπεριφοράς

- Η κινητοποίηση της μάθησης μπορεί να αποβεί θετική στην διαμόρφωση του χαρακτήρα.
- Η κινητοποίηση επηρεάζεται πολλές φορές από την επικοινωνία γονέων, εκπαιδευτικών, παιδιού μια διαδικασία αμφίδρομη.

Ένα παιδί μπορεί να κινητοποιηθεί με προτάσεις όπως:

- «Ξέρω ότι μπορείς να το κάνεις. Απόδειξέ το μου»
- «Περιμένω με αγωνία την δουλειά σου. Ξέρω ότι θα είναι καλή»
- «Θα μας δώσει το επόμενο παράδειγμα. Έχει δουλέψει καλά.»

Το παιδί τότε θέλει να μάθει, συμμετέχει και απολαμβάνει την επιτυχία.

Οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς, μπορούν να δημιουργήσουν συνθήκες που αυξάνουν την διάθεση για μάθηση. Για παράδειγμα:

- «να προσφέρουν ενδιαφέρουσες δραστηριότητες»
- «να δημιουργούν τις συνθήκες επιτυχίας και να επιβραβεύουν»
- «να δίνουν στο παιδί «τον ασφαλή χώρο» να κάνει λάθη, έτσι προωθούν την πρόοδο»

Είναι καλό να συμπεριλάβουμε το παιδί σε αυτή την διαδικασία και να το βοηθήσουμε να καταλάβει ότι είναι και δική του η ευθύνη για μάθηση. Ενθαρρύνετε το να ρωτάει «γιατί ;» π.χ

- Γιατί είναι τόσο σημαντικό να εξασκούμαστε;
- Γιατί πρέπει να συμμετάσχουμε μέσα στην τάξη;
- Γιατί είναι απαραίτητο να κάνουμε ερωτήσεις;
- Είναι πραγματικά τόσο απαραίτητο ο χώρος που διαβάζουμε να είναι τακτοποιημένος;

Μπορείτε μαζί με το παιδί να βρείτε απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα, και να βοηθήσετε το παιδί να βρει τα κατάλληλα κίνητρα για μάθηση.

- Όταν είμαι τακτικός έχω περισσότερο χρόνο για.....
- Δεν πειράζει αν κάνω λάθη, αλλά θέλω να κάνω λιγότερα.
- Είναι καλό να κάνω ερωτήσεις, γιατί αυτό δείχνει ότι συμμετέχω ενεργά.

Η κινητοποίηση και τα κίνητρα, βοηθούν στο να κάνουν την διαδικασία μάθησης πιο πλήρη, ενεργητική και δραστήρια. Είναι απαραίτητα συστατικά επιτυχημένης μάθησης.

Κινητοποίηση μέσω μάθησης

Δημιουργία κινήτρων

“Γιατί” ερωτήσεις

Κίνητρα

7. ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΣΙΘΗΣΗ: στρατηγικές θετικής συμπεριφοράς

Αυτοεκτίμηση:

Τι ρόλο μπορεί να παίξει η αυτοεκτίμηση στην μάθηση και στην συμπεριφορά ενός παιδιού: Υπάρχουν δύο συνιστώσες:

Αυτό- έχει να κάνει με την μοναδικότητα του κάθε ατόμου -εγώ Εκτίμηση- να σέβεται και να αξιολογεί ψηλά.

Κάθε άτομο έχει αυτοεκτίμηση, είναι ο τρόπος με τον οποίο κάθε ένας βλέπει τον εαυτό του. Κάθε άτομο έχει πρότυπα, στόχους και μια άποψη για το πώς θα τους πραγματοποιήσει.

Έτσι πρέπει να δεχθούμε ότι:

- Κάθε παιδί έχει τα δικά του όνειρα και επιθυμίες
- Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βοηθήσουν έτσι ώστε οι στόχοι να είναι ρεαλιστικοί
- Οι δυσκολίες μπορούν να είναι ένα κίνητρο για μάθηση, αλλά μόνο μέχρι το σημείο που να είναι εφικτή η επιτυχία.
- Η αυτοεκτίμηση του παιδιού είναι δύσκολο να αναπτυχθεί εάν συνεχώς αντιμετωπίζει δυσκολίες.
- Το παιδί είναι πιο συνειδητοποιημένο για την αποτυχία, σε σύγκριση με άλλα παιδιά και συχνά βλέπει ένα αδιέξοδο. Αντιλαμβάνεται έτσι τον εαυτό του σαν αποτυχημένο.

Συχνά οι γονείς και τα παιδιά νοιώθουν στρεσοπαρησμένοι και τέτοιοι στρεσογόνοι παράγοντες επηρεάζουν πολύ γρήγορα την μάθηση και την συμπεριφορά για παράδειγμα:

- Τα προβλήματα μοιάζουν ανυπέρβλητα
- Οι οδηγίες δεν γίνονται κατανοητές
- Το παιδί συνεχώς συγκρίνει τον εαυτό του με άλλα παιδιά που είναι καλύτερα
- Γίνονται λάθη τα οποία οδηγούν όλη την τάξη σε γέλια.
- Συνεχώς του υπενθυμίζουν ότι πρέπει να δουλεύει περισσότερο.

ΠΙΘΑΝΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

- Αποσύρεται και γίνεται παθητικό
- Διαμαρτύρεται, γίνεται επιθετικό ή γίνεται ο κλόουν της τάξης. Δεν θέλει να πάει άλλο στο σχολείο.

Εάν οι γονείς αντιληφθούν αυτή την διαδικασία εγκαίρως, αυτοί οι στρεσογόνοι παράγοντες ελαχιστοποιούνται ή εξαλείφονται.

Αυτοεκτίμηση

Η έννοια της αυτοεκτίμησης

Στρες

Αντιδράσεις του παιδιού

7. ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΟΘΗΣΗ: στρατηγικές θετικής συμπεριφοράς

Εάν οι στρεσογόνοι παράγοντες γίνουν χρόνιοι, η κατάσταση γίνεται όλο και πιο δύσκολη, όχι μόνο γιατί επηρεάζεται η μάθηση αλλά και η όλη νοητική ανάπτυξη του παιδιού. Το καθημερινό στρες του αντιμετωπίζει το παιδί, τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι, έχει σύντομα αρνητική επίδραση στην διαδικασία σκέψης (π.χ. συγκέντρωση, μνήμη, επίλυση προβλημάτων). Τα παρακάτω 5 βήματα, μπορούν να βοηθήσουν στο να ελαχιστοποιηθεί το χρόνιο στρες και να τονωθεί η αυτοπεποίθηση του παιδιού.

Βελτίωση αυτοεκτίμησης- 5 βήματα

1. Επικοινωνία

Εάν παρουσιαστεί κατάσταση τυπικού άγχους, συζητήστε μαζί του. Σχεδιάστε την λύση βήμα βήμα. Έτσι το παιδί θα έρθει αντιμέτωπο με την κατάσταση

2. Εξασκείθετε

Εξασκηθείτε χρησιμοποιώντας παραδείγματα
Συγκεντρωθείτε στην δουλειά που πρέπει να κάνετε
Μην αφήσετε τις συνθήκες να σας καταβάλουν

3. Ασφάλεια και ελπίδα

Καλλιεργείστε ένα περιβάλλον ασφαλές. Επιτρέψτε στο παιδί σας να κάνει λάθη και μην το μαλώνετε για αυτά. Παρόλα αυτά βοηθήστε το να εξασκηθεί σε αυτά για να μπορέσει να βελτιωθεί.

4. Επαινείτε το

Επαινείτε το συχνά, γιατί μόνο έτσι αυξάνεται η αυτοπεποίθησή του.

5. Υπομονή

Ότι και να συμβαίνει γονείς και εκπαιδευτικοί πρέπει να έχουν υπομονή. Το παιδί πρέπει να νοιώθει ότι το βοηθάτε με αγάπη.

**ΘΕΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΙΔΙΩΝ,
ΓΟΝΙΩΝ, ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ**

Επιπτώσεις το στρες

5 ΒΗΜΑΤΑ

Επικοινωνία

Εξάσκηση

Ελπίδα

Έπαινος

Υπομονή

8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΥΛ

Μαθησιακά στυλ είναι οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους μαθαίνουν οι άνθρωποι.

Είναι απαραίτητο, τα παιδιά με δυσλεξία να βοηθούνται στο να αναπτύσσουν αποτελεσματικές μαθησιακές στρατηγικές.

Οι παρακάτω παράγοντες είναι πολύ σημαντικοί και βοηθούν στην μαθησιακή διαδικασία του παιδιού.

- **Ατομικός τρόπος μάθησης:** το παιδί σας μαθαίνει καλύτερα ακουστικά, οπτικά ή κιναισθητικά;
- **Προσωπικότητα:** αναλαμβάνει ρίσκα ή είναι προσεκτικό;
- **Κοινωνικοί παράγοντες:** προτιμά να δουλεύει μόνο του ή σε ομάδες;
- **Γνωστική διαδικασία:** έχει το παιδί σας, δυνατά σημεία σε ότι αφορά την μνήμη, την κατανόηση και την επεξεργασία πληροφοριών;
- **Κίνηση:** το παιδί σας μαθαίνει καλύτερα ενεργητικά και πειραματικά ή παθητικά, παρακολουθώντας και αντιγράφοντας;
- **Άλλοι παράγοντες:** το σχολικό περιβάλλον, το μαθησιακό περιβάλλον και το κλίμα στην τάξη, το διδακτικό στυλ, οι προσδοκίες που τοποθετήθηκαν στο παιδί και οι μαθησιακές συνθήκες στην οικογένεια.

Πως μπορεί ένα παιδί να μάθει πώς να μαθαίνει?

Πρέπει να δούμε τις μαθησιακές του προτιμήσεις:

- **Οπτικά:** μέσα από βίντεο, φιλμ, κ.λ.π
- **Ακουστικά:** ακούγοντας
- **Κιναισθητικά:** δραστηριότητες με τα χέρια

Είναι επίσης απαραίτητο να λάβουμε υπόψιν μας, και περιβαλλοντολογικές προτιμήσεις όπως:

- Φως
- Σχέδιο
- Ήχος / μουσική
- Δουλεύοντας μόνο ή με άλλους.

Μαθαίνω πώς να μαθαίνω

Σημαντικοί ατομικοί παράγοντες

Πω μαθαίνω

8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΥΛ

10 συμβουλές για παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς που βοηθούν για πιο αποτελεσματική μάθηση:

1. Έχετε ένα κατάλληλο χώρο μελέτης, τακτικές ώρες μελέτης, και έτοιμα όλα τα υλικά που θα χρειαστείτε.
2. Αρχίστε με κάτι εύκολο
3. Αλλάζετε συχνά από προφορικές σε γραπτές δραστηριότητες
4. Μην μαθαίνετε πράγματα που είναι παρόμοια, το ένα αμέσως μετά το άλλο.
5. Μάθετε να σταματάτε και να κάνετε διάλειμμα.
6. Τα αντικείμενα προς μάθηση πρέπει να είναι απλωμένα και τακτοποιημένα
7. Μαθαίνετε χρησιμοποιώντας όλες τις αισθήσεις. Ακοή, όραση και αφή
8. Χρησιμοποιήστε πολυμέσα, (υπολογιστή, MP3, κασέτα ήχου, DVD) έτσι ώστε να ενισχύσετε την μάθηση.
9. Να είστε ενεργός μαθητής, τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι. Αυτό σημαίνει να ακούτε, να σκέφτεστε και να κάνετε ερωτήσεις.
10. Χρησιμοποιείτε τα κίνητρα για μια χαρούμενη και επιτυχημένη μάθηση. Πιστεύετε στον εαυτό σας.

Στρατηγικές μάθησης

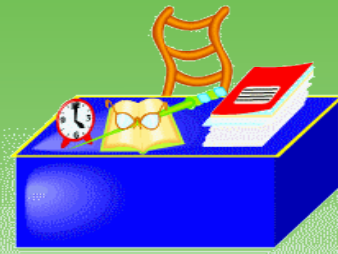
Οι στρατηγικές μάθησης βοηθούν στην μάθηση. Δείχνουν πώς να αντιμετωπίζετε συγκεκριμένα προβλήματα. Οι στρατηγικές μάθησης θα είναι πιο αποτελεσματικές αν λάβουμε υπόψιν το μαθησιακό προφίλ του κάθε παιδιού.

Οι στρατηγικές μάθησης πρέπει να διδαχθούν βήμα βήμα:

- Χρησιμοποιώντας παραδείγματα
- Κάνοντας επίδειξη της χρήσης τους
- Με εξάσκηση σε πραγματικές συνθήκες

Το παιδί δεν πρέπει απλώς να μάθει τις στρατηγικές έτσι ώστε να τις αυτοματοποιήσει, αλλά πραγματικά να τις χρησιμοποιεί.

Συμβουλές μάθησης

Συνθήκες

Στρατηγικές μάθησης

8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΥΛ

Ποιος είναι ο συνήθης τρόπος για να διεκπεραιώσουμε μια εργασία;

Το παιδί πρέπει να ξέρει τον στόχο που πρέπει να φτάσει.
Πρέπει να βρει τον τρόπο για να φτάσει εκεί:

- Τι ακριβώς πρέπει να κάνω;
- Πως μπορώ να φτάσω εκεί (σχέδιο);
- Πως μπορώ να ελέγξω την πρόοδο μου και το αποτέλεσμα;

Το παιδί λοιπόν χρειάζεται να έχει έναν συγκεκριμένο **στόχο** που πρέπει να φτάσει και ένα **σχέδιο δράσης** που μπορεί να χρησιμοποιήσει και σε άλλες μαθησιακές δραστηριότητες, τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι.

Οι μαθησιακές στρατηγικές που ακολουθούν είναι κυρίως για την εκμάθηση της μητρικής γλώσσας:

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ

Επίλυση

προβλημάτων

Γραφή/ορθογραφία

Ανάγνωση

Έλεγχος

1. Στρατηγική: Κατανόηση και επίλυση προβλημάτων (ειδικά για γραπτές εργασίες)

- Διαβάστε το κείμενο. Το έχετε κατανοήσει;
- Ψάξτε να βρείτε τρόπους για να επιλύσετε το πρόβλημα.
- Έχετε το υλικό που θα χρειαστείτε έτοιμο
- Λύστε το πρόβλημα και γράψτε την λύση
- Συγκρίνετε την ερώτηση με την απάντηση
- Ελέγξτε την ορθότητα και την ολοκληρωμένη απάντηση

Μαθησιακές στρατηγικές

**Η μαθησιακή διαδικασία
σε 3 βήματα**

**Μαθησιακές στρατηγικές
για εκμάθηση μητρικής
γλώσσας**

**Στρατηγικές για επίλυση
προβλημάτων**

8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΥΛ

2. Στρατηγική: Γραφή και ορθογραφία

- Ψιθυρίζετε την ορθογραφία ενώ την γράφετε..
- Εκφωνείτε δυνατά, ξεχωρίστε τις συλλαβές.
- Εξασκηθείτε με μικρές λέξεις π.χ. να, με, και
- Μάθετε κανόνες ορθογραφίας, ανακαλέστε τους και χρησιμοποιείτε τους
- Κάντε σχόλια γράφοντας (λέτε τους κανόνες)
- Μην ξεχνάτε τα διάφορα μέρη της λέξης φωνήματα, συμπλέγματα κ.λ.π
- Δουλεύετε με ευρετήριο
- Ελέγξτε και διορθώστε
- Εξασκηθείτε στο να γράφετε καθαρά

3. Στρατηγική: Ανάγνωση

- Εξασκηθείτε έτσι ώστε να έχετε ευχέρεια στις αντιστοιχίες ήχων και γραμμάτων
- Εξασκηθείτε έτσι ώστε να έχετε ευχέρεια σε ήχους, γράμματα, συλλαβές, λέξεις.
- Διαβάστε γράμματα, συλλαβές, λέξεις, κείμενα
- Εξασκηθείτε στο να κάνετε φωναχτή αλλά και σιωπηλή ανάγνωση.

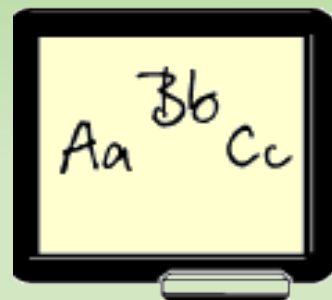
4. Στρατηγική: Ελέγχου και διόρθωσης

- Μπορεί να βρει μόνος του τα λάθη του
- Ελέγξτε λέξεις, προτάσεις και κείμενο
- Ελέγξτε με βάση κανόνες ορθογραφίας
- Προσεκτικός έλεγχος- διαβάστε αυτό που πραγματικά έχετε γράψει
- Ελέγξτε το περιεχόμενο- συγκρίνετε τον στόχο με το αποτέλεσμα
- Ελέγξτε συγκεκριμένα ορθογραφικά λάθη
- Βεβαιωθείτε ότι οι διορθώσεις είναι ευανάγνωστες και καθαρές.

Στρατηγική για γραφή και ορθογραφία

Στρατηγική για ανάγνωση

Στρατηγική για έλεγχο και διόρθωση

8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΥΛ

Η **κινητοποίηση** οδηγεί σε επιτυχημένη ανάπτυξη, ενεργό συμμετοχή και σε ένα τρόπο να φτάνουμε στην επιτυχία της μαθησιακής διαδικασίας κάθε παιδιού. Πολλά παιδιά με δυσλεξία είναι ευαίσθητα και ευάλωτα όταν μαθαίνουν, ειδικά όταν έχουν να κάνουν με τις αρνητικές επιπτώσεις της μάθησης, Χρειάζονται πολύ κατανόηση, θετική επανατροφοδότηση και έπαινο. Ένα παιδί δεν πρέπει μόνο να ακούει ότι τα κατάφερε, αλλά πρέπει να βιώνει την επιτυχία. Με την βοήθεια των εκπαιδευτικών και των γονιών, το παιδί θα μπορέσει να φτάσει στο μέγιστο των δυνατοτήτων του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

AG Lernmethodik, Studienhaus St. Blasien, Beltz - Verlag, Weinheim/Basel, 1987.

Betz, D./Breuninger, H.: Teufelskreis Lernstörungen. Weinheim, 2. Auflage, 1987.

Otto, Chr.: Den Fehlerteufel besiegen. Eine methodische Handreichung. Waldviertler LM- Verlag, Zwettl/ Österreich. 2004.

Reid, G.: Learning Styles and Inclusion. PCP - Paul Chapman Publishing, London 2005.

Κινητοποίηση

Συναισθηματικός παράγοντας

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

Κάθε ένας ακούει συνέχεια για μεθόδους που υπόσχονται να βοηθήσουν στην ανάγνωση, στο να γράφεται γρήγορα και ορθογραφημένα και χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια. Τέτοιες υποσχέσεις δεν πρέπει να τις λαμβάνεται σοβαρά. Οι περισσότεροι ειδικοί σήμερα, υποστηρίζουν ότι η ανάγνωση και η γραφή απαιτεί πολλή προσπάθεια. Αυτό που πρέπει να ξέρετε είναι ότι απαιτείται πολλή υπομονή. Οι μαθητές, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί πρέπει να κατανοήσουν ότι η βελτίωση έρχεται με μικρά βήματα. Όταν έχει επισημανθεί μια δυσκολία στην γραφή και στην ανάγνωση, συνήθως απαιτούνται πολλά χρόνια εντατικής προσπάθειας.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ;

Παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες που έχουν βιώσει την αποτυχία, συνήθως δεν έχουν κίνητρο για μάθηση. Αυτό έχει σαν συνέπεια έναν συνεχή αγώνα με τις σχολικές εργασίες. Εάν υπάρχουν και επιπλέον εργασίες ανάγνωσης, γραφής και ορθογραφίας, τότε τα προβλήματα πολλαπλασιάζονται.

Τι μπορούν να κάνουν οι γονείς για να μετατρέψουν αυτή την στρεσογόνο κατάσταση σε ένα καλά οργανωμένο ημερήσιο πρόγραμμα;

- Το παιδί πρέπει να έχει έναν ήσυχο χώρο για μελέτη, χωρίς να αποσπάται από αδέρφια, γονείς και φίλους.
- Είναι καλό να κάνετε ένα εβδομαδιαίο πρόγραμμα. Διαλέξτε ποια ώρα της ημέρας θα είναι αφιερωμένη στην μελέτη.
- Ανάλογα με την ηλικία και την τάξη του παιδιού υπολογίστε γύρω στα 10-20 λεπτά επιπλέον εργασία κάθε μέρα και χωρίστε την σε τμήματα.
- Εάν το παιδί είναι αδύναμο στην ανάγνωση κάντε πολύ εξάσκηση. Η ανάγνωση είναι πολύ σημαντική γιατί είναι απαραίτητη και για άλλα μαθήματα.
- Μαζί με το παιδί σας, προσπαθήστε να βρείτε την πιο κατάλληλη ώρα για μελέτη. Είναι βασικό να είναι μια ώρα στην οποία συμφωνεί και το παιδί σας.

Μέθοδοι

Υπομονή

Κίνητρο για μάθηση

Οργάνωση

Ησυχία

Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα

Καλύτερη ώρα για διάβασμα

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- Είναι πολύ σημαντικό να μείνετε σταθεροί στην συγκεκριμένη ώρα. Αυτό δεν δίνει δικαίωμα στο παιδί για να παραλείψει την μελέτη ή να την διαπραγματευτεί.
- Συμφωνήστε από κοινού για τους στόχους της εβδομάδας. Αυτό δίνει στην δυνατότητα στο παιδί να βιώσει την επιτυχία.
- Χρησιμοποιείτε διάφορους τρόπους εξάσκησης για να κινητοποιήσετε το παιδί σας. Για παράδειγμα ένα καλό λογισμικό, κάνει διασκεδαστική την μάθηση του παιδιού και το προδιαθέτει θετικά.
- Εάν οι προσδοκίες σας είναι πολύ ψηλές, τότε είναι πολύ πιθανό το παιδί σας να μην θέλει να μάθει. Για να αποφύγετε αυτό το πρόβλημα, προσαρμόστε τις προσδοκίες σας στις ικανότητες του παιδιού,
- Επικεντρωθείτε στην πρόοδο του παιδιού σας, ακόμη και αν είναι μικρή. Μην ξεχνάτε να επαινείτε το παιδί σας. Μπορείτε να δημιουργήσετε ένα σύστημα επιβράβευσης για να αναγνωρίζετε τις προσπάθειες του.

Εάν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι εφικτή η επιπλέον μελέτη με το παιδί σας, είναι καλό να αναζητήσετε βοήθεια από ειδικό. Παρόλα αυτά να έχετε υπόψιν σας ότι τις περισσότερες φορές οι ειδικοί δίνουν επιπλέον εργασία για το σπίτι στο παιδί σας. Εάν αυτό σας προκαλεί επιπλέον δυσκολίες, μιλήστε με τον ειδικό ως προς το πώς θα τις ξεπεράσετε.

Μείνετε σταθεροί στο πρόγραμμα

Στόχοι

Κίνητρα

Προσδοκίες

Επιβράβευση

Βοήθεια από επαγγελματίες

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ;

Το διάβασμα για ευχαρίστηση, είναι κάτι που δεν επιδιώκει συχνά ένα παιδί με δυσλεξία. Μπορείτε να υποστηρίξετε το παιδί σας, κάνοντας συχνά ασκήσεις ανάγνωσης στο σπίτι.

ΕΞΑΣΚΩΝΤΑΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Όταν αρχίζουμε να διαβάζουμε και να γράφουμε, 4 τομείς πρέπει να αναπτυχθούν για να μπορέσουμε να κατακτήσουμε αυτό που αποκαλείται φωνολογική επίγνωση. (φωνημική επίγνωση, φωνολογική επίγνωση).

- Ο κατακερματισμός προφορικών λέξεων, στους επιμέρους ήχους τους (διαχωρισμός φθόγγων)
- Αντιστοιχία ήχου/ γράμματος (αντιστοιχία γραφήματος/ φωνήματος)
- Τοποθέτηση των ήχων των γραμμάτων μαζί (σύνθεση φθόγγων)
- Διαχωρισμός των λέξεων σε συλλαβές (διαχωρισμός συλλαβών)

ΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΣΕ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΗΧΟΥΣ

Πολλά παιδιά πριν να μάθουν να διαβάζουν, δεν ξέρουν ότι οι λέξεις αποτελούνται από επιμέρους ήχους. Για παράδειγμα, δεν μπορούν να πουν ότι η λέξη γάτα, αποτελείται από τους ήχους γ-α-τ-α.

Η ικανότητα να παίζουμε με τους ήχους των λέξεων καλλιεργείται με τα παρακάτω παραδείγματα .

Ρωτάτε:

- Με ποιόν ήχο αρχίζει η λέξη «κότα»;
- Ποιά λέξη ομοιοκαταληκτεί με την λέξη «Ρένα»; Η λέξη «φρένα» ή «καρέκλα»;
- Από ποιούς ήχους αποτελείται η λέξη «κότα» ή «γάτα»;
- Ποια λέξη έχει τους ήχους |τ| |ο| |π| |ι| ή |π| |α| |π| |ι|

Όταν ένα παιδί ξεκινά την ανάγνωση, μην ονομάζεται τα γράμματα με το όνομά τους, αλλά με τον ήχο τους.

Εξάσκηση

γ-α-τ-α
γατα

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Εξάσκηση αντιστοιχίας γραφήματος φωνήματος

Γράψτε τα γράμματα που θέλετε να μάθει το παιδί σε μικρές κάρτες. Στην αρχή χρησιμοποιείτε καλύτερα 3 κάρτες. Βάλτε τις κάρτες με όποια σειρά θέλετε και πείτε τον ήχο κάθε γράμματος.

Μόλις το παιδί μάθει τους τρεις ήχους, προσθέστε και έναν τέταρτο. Εξασκηθείτε όσο χρειάζεται μέχρι το παιδί να έχει μάθει και τους τέσσερις ήχους. Μετά προσθέστε ένα γράμμα ακόμη.

Για να μάθει το παιδί να γράφει το γράμμα, συνεχίστε ως ακολούθως: μην δείχνετε την κάρτα αλλά πείτε τον ήχο τους γράμματος που αντιστοιχεί στην κάρτα και αφήστε το παιδί να γράψει το γράμμα.

Βάζοντας στην σειρά τους ήχους των γραμμάτων

Επιμέρους ήχοι ή γράμματα, μπαίνουν σε μια σειρά και σχηματίζουν λέξεις (για παράδειγμα τα γράμματα |γ| |α| |τ| |α| μπαίνοντας στην σωστή σειρά σχηματίζουν την λέξη γάτα) Η ικανότητα αυτή είναι πολύ σημαντική για να μπορέσει κάποιος να διαβάσει άγνωστες λέξεις. Ένας καλός τρόπος εξάσκησης είναι η χρήση αναγνωστικής κάρτας. Κόψτε ένα ορθογώνιο κομμάτι από μια γωνία μιας τετράγωνης κάρτας. Βάλτε την κάρτα πάνω στην λέξη έτσι ώστε να φαίνεται μόνο το πρώτο γράμμα και εκφωνήστε το. Σιγά σιγά σύρετε την κάρτα έτσι ώστε να εκφωνήσετε όλα τα γράμματα από τα οποία αποτελείται η λέξη. Στο τέλος φαίνεται όλη η λέξη και μπορείτε να εκφωνήσετε τους ήχους από τους οποίους αποτελείται. Μετά εκφωνήστε την λέξη με κανονική ταχύτητα. Ρωτήστε το παιδί αν καταλαβαίνει το νόημα της λέξης.

Διαχωρισμός μιας λέξης σε συλλαβές

Για να καταφέρετε να κατακτήσετε τον μηχανισμό της γραφής και της ανάγνωσης, είναι απαραίτητο να μπορείτε να διαχωρίσετε τις λέξεις σε συλλαβές. Οι συλλαβές αναγνωρίζονται πιο εύκολα από ότι ολόκληρες λέξεις.

Δώστε στο παιδί σας λέξεις, τις οποίες έχετε σπάσει σε συλλαβές σε χαρτί ή στον υπολογιστή. Γράψτε προτάσεις ή μικρά κείμενα, σε συλλαβές και τραβήξτε γραμμές ανάμεσα στις συλλαβές. Στα λεξικά, οι συλλαβές χωρίζονται με γραμμές ή κάθετες.

Ανάγνωση γραμμάτων

Γραφή γραμμάτων

Βάζοντας τους ήχους σε σειρά

Συλλαβές

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Περισσότερες ασκήσεις για εξάσκηση της ανάγνωσης.

Για να αυξηθεί η αναγνωστική ταχύτητα, πρέπει το παιδί να εξασκηθεί σε συχνά χρησιμοποιούμενες μικρές λέξεις. Κάντε μια λίστα τέτοιων λέξεων.

Με την επανάληψη το παιδί θα μάθει να τις διαβάσει γρήγορα. Αρχικά η λίστα πρέπει να περιλαμβάνει λέξεις που ηχούν παρόμοια ή λέξεις που έχουν κάτι κοινό (αρχίζουν με τον ίδιο ήχο).

Χρονομετρήστε το παιδί και σημειώστε τα λάθη του. Δώστε έμφαση στο πόσες λέξεις διάβασε σωστά. Κάθε βελτίωση, αυξάνει την αυτοπεποίθηση και το κίνητρο του παιδιού. Όταν διαβάζετε κείμενα μαζί με το παιδί σας, είναι καλό να σημειώνετε με έντονο μαρκαδόρο τις δύσκολες λέξεις (π.χ μακριές ή άγνωστες λέξεις). Χρησιμοποιείτε την μέθοδο με την κάρτα ανάγνωσης πριν την εντάξετε μέσα στο κείμενο.

Συμβουλές για ανάγνωση κειμένων

Όταν το παιδί κάνει ένα λάθος στην ανάγνωση, είναι σημαντικό να μην δείξετε απορριμένοι και φυσικά να μην το τιμωρήσετε.

Το παιδί πρέπει να μάθει ότι το να κάνει λάθη στην ανάγνωση είναι φυσιολογικό. Αντί να λέτε την λέξη λάθος, πείτε την λέξη «μπερδεύτηκες» ή «ξαναδιάβασέ το». Βοηθήστε το παιδί να καταλαβαίνει το σημείο που διαβάζει λάθος και να το διορθώνει μόνο του.

Το παιδί πρέπει να διαβάσει την λέξη καλά. Βοηθήστε το χωρίζοντας την λέξη σε συλλαβές και επισημαίνοντας του δύσκολα σημεία. Εάν το παιδί πάλι δεν μπορεί να διαβάσει την λέξη, διαβάστε την σωστά εσείς.

Είναι πολύ σημαντικό το παιδί να νοιώθει αποδεκτό και όχι πιεσμένο. Για αυτό πολλές φορές είναι καλύτερο να μην επισημαίνουμε κάθε λάθος.

Η έμφαση πρέπει να δίνεται στην επιτυχία έτσι ώστε η ανάγνωση να γίνεται διασκέδαση.

Ταχεία αναγνώριση λέξεων

Λίστα λέξεων

**Ανάγνωση κειμένων:
Εξασκηθείτε πρώτα με τις δύσκολες λέξεις**

Λάθη ανάγνωσης

Μην πιέζετε το παιδί

Η χαρά της ανάγνωσης

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Το παιδί σας θα διαβάζει πιο ευχάριστα αν επιλέξει το βιβλίο μόνο του. Είναι φυσικό το θέμα του να ενδιαφέρει το παιδί και φυσικά να του αρέσουν οι εικόνες.

Πολλοί εκδοτικοί οίκοι διαθέτουν τα βιβλία τους και με μεγαλύτερους χαρακτήρες, μικρότερες προτάσεις και με εικονογράφηση που σε βοηθά να καταλάβεις το κείμενο. Είναι πολύ χρήσιμο αν μια παράγραφος είναι σε μια μόνο σειρά. Όταν ένα παιδί μπορεί να κάνει συγκεκριμένες ασκήσεις ή έχει διαβάσει ένα κείμενο, σημειώστε το στο σημειωματάριο ανάγνωσης. Έτσι μπορείτε με μια ματιά να δείτε τι έχει καταφέρει.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Λάβετε υπόψιν τα ενδιαφέροντα του παιδού

Διοβάστε ημερολόγια

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Το γράψιμο μπορεί να είναι κάτι πολύ αγχώδες και δύσκολο για παιδιά με δυσλεξία. Έτσι ο χρόνος εξάσκησης πρέπει να ελαχιστοποιηθεί στον απολύτως απαραίτητο. Με αυτό το σκεπτικό σας παραθέτουμε τις παρακάτω ασκήσεις, οι οποίες χρειάζονται μόνο λίγα λεπτά και συνεπώς είναι κατάλληλες για παιδιά με δυσλεξία.

Εξάσκηση λέξεων

Πολλοί γονείς βάζουν τα παιδιά τους να κάνουν αντιγραφή, προκειμένου να μάθουν την ορθογραφία των λέξεων. Αυτή δεν είναι η καλύτερη πρακτική. Η αντιγραφή λέξεων δεν βοηθάει τόσο πολύ όσο η εκφώνηση.

Η πιο συχνά χρησιμοποιούμενη μέθοδος είναι να εκφωνείται ένα κείμενο στο παιδί και μετά να ξαναγράφει τις ανορθόγραφες λέξεις μερικές φορές. Αυτή η μέθοδος έχει 2 βασικά μειονεκτήματα:

- Ακόμη και οι πολλοί κακοί ορθογράφοι μπορούν να γράψουν τις περισσότερες λέξεις σε ένα κείμενο σωστά. Είναι ανώφελο να γράψει αυτές τις λέξεις ξανά και ξανά. Είναι πολύ χρονοβόρο και ο χρόνος αυτός μπορεί να διατεθεί σε άλλες πιο ουσιαστικές δραστηριότητες.
- Οι λανθασμένες λέξεις θα πρέπει να επαναληφθούν συστηματικά σε χρονική διάρκεια αρκετών ημερών. Η επανάληψη μία ή και περισσότερες φορές μέσα σε μια μέρα, δεν θα οδηγήσει σε βελτίωση.

Μια έρευνα δείχνει ότι περισσότερο από το 20% των ανορθόγραφων λέξεων είναι από τις 100 πιο συχνά χρησιμοποιούμενες λέξεις (π.χ .). Οι υπόλοιπες 200 πιο συχνά χρησιμοποιούμενες λέξεις, μας δίνουν άλλο ένα 10% των λαθών. Η εξάσκηση λοιπόν σε αυτές τις λέξεις μπορεί να βοηθήσει πολύ. Η πιθανότητα να εμφανιστούν σε ένα επόμενο κείμενο είναι πολύ μεγάλη. Μια λίστα αυτών των λέξεων μπορούμε να βρούμε στο διαδίκτυο.

Χρόνος εξάσκησης

Υπαγορεύοντας λέξεις

Μειονεκτήματα

Συχνά χρησιμοποιούμενες λέξεις

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Ανάλογα με την ηλικία του παιδιού, μπορούμε να δουλέψουμε με 5-15 λέξεις κάθε φορά. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να το κάνουμε αυτό. Ένα ευρετήριο καρτών είναι πρακτικό για εξάσκηση στο σπίτι. Κάθε κάρτα έχει γραμμένη πάνω της μια λέξη. Οι κάρτες μπερδεύονται και εκφωνούνται μία μία. Για να μπορέσει το παιδί να θυμάται καλύτερα την σημασία των λέξεων, κάνουμε μια πρόταση για κάθε λέξη. Το παιδί γράφει βέβαια μόνο την λέξη με την οποία ασχολούμαστε.

Παράδειγμα

Διαβάζουμε:

Το μήλο έπεσε από το δέντρο - έπεσε

Το παιδί γράφει:

έπεσε

Όταν το παιδί γράφει την λέξη, την ελέγχει από την κάρτα για να βρει τυχόν λάθη. Εάν δεν υπάρχουν λάθη σημειώνει ένα + πάνω στην κάρτα. Εάν έχει κάνει λάθη, σημειώνει ένα - πάνω στην κάρτα και ξαναγράφει την λέξη. Εάν το παιδί γράφει την λέξη σωστά σε μια σειρά ημερών, η κάρτα μπαίνει στην άκρη και μια άλλη παίρνει την θέση της.

Τώρα μπορεί να νομίζετε ότι όλες οι λέξεις που έχετε βάλει στην άκρη θα τις γράφει από δω και πέρα σωστά, αλλά δεν είναι έτσι.

Το ποσοστό επιτυχίας είναι μεταξύ 60-80%. Εάν μια από τις λέξεις γραφεί ανορθόγραφα σε ένα κείμενο, τότε μπαίνει ξανά μέσα στην λίστα με τις καρτέλες.

Εάν η λίστα με τις 300 λέξεις έχει τελειώσει, τότε μπορείτε να επιλέξετε άλλες λέξεις τις οποίες το παιδί έχει γράψει λάθος στην ορθογραφία ή σε κείμενο.

Όταν επιλέγετε λέξεις, πρέπει να έχετε υπόψιν σας τα παρακάτω δύο κριτήρια.

- Το παιδί πρέπει να έγραψε την λέξη λάθος.
- Οι λέξεις πρέπει να εμφανίζονται συχνά σε κείμενα, βάσει τις δικής σας άποψης.

Ένα κουτί ευρετήριο

Δείκτης επιτυχίας

Άλλες λέξεις

9. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ - ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

Οι κανόνες που συχνά έχουν τα βιβλία, είναι μπερδεμένοι γιατί αναφέρουν εξαιρέσεις ή γιατί συχνά βασίζονται σε προηγούμενη γνώση που δεν υπάρχει.

Παρόλα αυτά υπάρχουν μερικοί κανόνες χρήσιμοι.

Για παράδειγμα:

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ίζω, γράφονται μες γιώτα (ι)

πχ. Καθαρίζω, γεμίζω

Τα θηλυκά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -η γράφονται με ήτα (η)

πχ. Η ζώνη, η πόλη

ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Υπάρχουν σήμερα πολλά λογισμικά τα οποία βοηθούν στην εκμάθηση της ανάγνωσης και της ορθογραφίας. Είναι καλό να χρησιμοποιήσετε έναν υπολογιστή για να έχει το παιδί ένα κίνητρο. Πάντα όμως πρέπει να είστε προσεκτικοί σχετικά με την ποιότητα των λογισμικών.

Τα λογισμικά για την εκμάθηση ανάγνωσης και ορθογραφίας πρέπει να υπόκεινται στα εξής κριτήρια:

- Πολλά από αυτά έχουν ασκήσεις στις οποίες τα παιδιά παίζουν και δεν γράφουν πραγματικά λέξεις ή προτάσεις. Πρέπει να υπάρχουν μόνο λίγες τέτοιες ασκήσεις γιατί τότε δεν εξασκούν ουσιαστικά την ορθογραφία.
- Οι λέξεις έχουν επιλεγεί πρέπει να έχουν ως κριτήριο την συχνή εμφάνισή τους σε κείμενα.

Είναι πολύ πιο ενδιαφέρον να μαθαίνεις κάνοντας τις ασκήσεις μαζί με τους γονείς, τους φίλους ή τα αδέρφια σου.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΩΝ

10. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΩΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΥΣΛΕΞΙΑ;

Η χρήση των υπολογιστών είναι ενδεδειγμένη γιατί:

- Κινητοποιεί
- Συχνά εγγυάται γρήγορη επιτυχία
- Μπορεί να αυξήσει την αυτοεκτίμηση
- Μπορεί να μειώσει το άγχος (ο υπολογιστής είναι ουδέτερος)
- Λαμβάνει υπόψιν τις ατομικές ανάγκες
- Παρέχει έναν πιο χαλαρό μαθησιακό περιβάλλον (δεν υπάρχουν προστριβές)
- Εγγυάται ουδέτερη επανατροφοδότηση
- Κάνει εφικτή την παρουσίαση του υλικού με πολυμέσα
- Είναι ιδιαίτερα βοηθητικό για παιδιά που έχουν μειωμένο γραφοκινητικό συντονισμό και έτσι έχουν κακό γραφικό χαρακτήρα
- Μπορεί να μειώσει τις τάσεις υπερκινητικότητας
- Υποστηρίζει την υπευθυνότητα στην μάθηση

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΣΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΥΣΛΕΞΙΑ;

- Οι οδηγίες που δίνονται πρέπει να είναι σαφής και μικρές
- Η χρήση χρωμάτων και χαρακτήρων πρέπει να είναι ανάλογα με το μαθησιακό προφίλ του παιδιού
- Η οθόνη του υπολογιστή πρέπει να είναι flicker free

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ

- Τοποθετήστε την οθόνη του υπολογιστή παράλληλα με το παράθυρο έτσι ώστε να αποφύγετε την αντανάκλαση.
- Χρησιμοποιείτε λάμπα αποκλειστικά για την οθόνη εάν είναι απαραίτητο.
- Χρησιμοποιείτε εργονομική καρέκλα, τα χέρια και τα γόνατα πρέπει να είναι σε κλίση 90ο

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

Πλεονεκτήματα

Είναι σημαντική η καλή ποιότητα

Οργανώστε τον χώρο εργασίας

10. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

- Η πρώτη γραμμή του υπολογιστή δεν πρέπει να ξεπερνά το ύψος των ματιών.
- Μετά από 20 -30 λεπτά δουλειάς στον υπολογιστή θα πρέπει το παιδί να κάνει ένα διάλειμμα (όχι με τηλεόραση, αλλά κινητικό παιχνίδι)
- Αποφύγετε τον θόρυβο ή την ακουστική ηχομόνωση
- Ο εκτυπωτής θα πρέπει να είναι σε άλλο χώρο, γιατί ο θόρυβός του μπορεί να αποσπά ακουστικά το παιδί.
- Έχετε επαρκή χώρο γύρω από τον υπολογιστή έτσι ώστε μπορείτε να απλώσετε το υλικά που θα χρειαστούν για την εργασία σας.

Τι πρέπει να προσέξουμε επιλέγοντας λογισμικά για παιδιά με δυσλεξία

Στην αγορά κυκλοφορούν πολλά εκπαιδευτικά λογισμικά που συνέχεια αλλάζουν και προστίθενται και άλλα.

Έτσι είναι σημαντικό να επικεντρωθούμε σε συγκεκριμένα σημεία που είναι απαραίτητα, μπορούν να κινητοποιήσουν αλλά και να είναι χρήσιμα σε παιδιά με δυσλεξία.

- Οι οδηγίες πρέπει να είναι ξεκάθαρες και σύντομες.
- Η διαδρομή των δραστηριοτήτων πρέπει να είναι σύντομη.
- Πρέπει να μπορείς να διακόψεις και να αποθηκεύσεις το παιχνίδι οποιαδήποτε ώρα θελήσεις.
- Το πρόγραμμα πρέπει να οδηγεί στην μάθηση σε μικρά βήματα
- Θα πρέπει να μπορείς να επιλέγεις τα κεφάλαια το προγράμματος
- Θα πρέπει να μπορείς να αλλάξεις τον στόχο
- Θα πρέπει να μπορεί να επιστρέψει και να διορθώσει μια εργασία που δεν έκανε σωστά
- Το πρόγραμμα θα πρέπει να προσφέρει διάφορα επίπεδα
- Το πρόγραμμα θα μπορεί να διορθώνει λάθη, να μπορεί κάνει αυτοέλεγχο το παιδί και να παίρνει άμεση τροφοδότηση.
- Το πρόγραμμα θα πρέπει να μην έχει πολλά στοιχεία που οδηγούν σε απόσπαση και πρέπει να επικεντρώνεται στον μαθησιακό στόχο
- Θα πρέπει να είναι εφικτή η εκτύπωση των ασκήσεων

Κάντε διαλείμματα

Προσεκτική επιλογή λογισμικών

Επιλέξτε καλής ποιότητας ακουστικά

10. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΠΟΙΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΧΘΟΥΝ ΑΠΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ;

Υπάρχουν πολλά εναλλακτικά προγράμματα τα οποία μπορείτε να διαλέξετε. Καλό είναι να επιλέξετε προγράμματα που να ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες του παιδιού. Συμβουλευτείτε ένα ειδικό.

Παρακάτω αναφέρονται μερικά παραδείγματα μαθησιακών στόχων που μπορείτε να υποστηρίξετε με την χρήση υπολογιστή.

- Προγράμματα φωνολογικής εκμάθησης.
- Εκμάθησης του αλφαβήτου
- Ασκήσεις με συλλαβές
- Ψάξιμο γραμμάτων μέσα σε μια λέξη
- Ασκήσεις με κάρτες
- Ασκήσεις που αφορούν τα χρώματα και την δυνατότητα να τα αλλάξεις.
- Ασκήσεις για να χρωματίζεις γράμματα και συλλαβές ανάλογα με τις ομάδες στις οποίες ανήκουν
- Ασκήσεις οπτικού πεδίου (διάβασμα πυραμίδων λέξεων)
- Αναγνώριση λέξεων με την δυνατότητα να διαβάσει τα χείλη
- Εκμάθηση της δομής της πρότασης
- Προγράμματα ανάγνωσης κειμένων

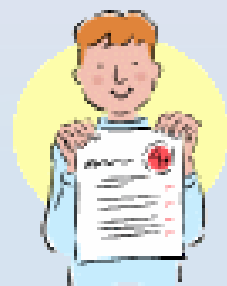
ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ

- Να ρωτάτε τον δάσκαλο του παιδιού για κατάλληλα προγράμματα
- Τα λογισμικά, μπορούν να υποστηρίξουν την μάθηση, αλλά δεν υποκαθιστούν τον ειδικό ή τον εκπαιδευτικό
- Πρέπει να βρείτε τις ατομικές ανάγκες του κάθε παιδιού πριν να επιλέξετε λογισμικό.

ΕΠΙΛΕΞΤΕ λογισμικό που να ανταποκρίνεται στην αναπτυξιακή ηλικία του παιδιού.

Ποικιλία εκπαιδευτικών στόχων

Συμβουλευτείτε τον εκπαιδευτικό ή τον ειδικό

10. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ

Στο παρακάτω βιβλίο, αναφέρετε μια λίστα από εκπαιδευτικά λογισμικά με μια σύντομη περιγραφή

Reid, Gavin (2005), *Dyslexia. A Complete Guide for Parents*. Chichester: John Wiley & Sons.

Rosenkötter, Henning (1997), *Neuropsychologische Behandlung der Legasthenie*. Weinheim: Beltz.

Sedlak, Franz (Hrsg.), (1999), *Förderideen für Lesen, Rechtschreiben, Rechnen sowie bei Aufmerksamkeitsdefiziten und Hyperaktivität*. Schulpsychologie-Bildungsberatung. Zukunft-Bildung-Kultur. BMUK.

Tacke, Gero (1999), *Computerprogramme für die Lese- Rechtschreibförderung: Bestandsaufnahme und Perspektiven*. Landesinstitut für Schule und Weiterbildung. Heft 45. Schulpsychologische Beratungsstelle, Corbell-Essonnes Platz 9, 71063 Sindelfingen.

Γενικότερα τα εκπαιδευτικά λογισμικά, αλλάζουν πολύ γρήγορα και πρέπει συνέχεια να προσαρμόζονται στην νέα τεχνολογία. Για αυτό τον λόγο και δεν αναφέρονται συγκεκριμένα εκπαιδευτικά λογισμικά στο παρόν έντυπο.

Αντ' αυτού θα μπορούσατε να ψάξετε σε διάφορες ιστοσελίδες. Οι ιστοσελίδες δημιουργούνται και εξαφανίζονται και αυτές πολύ γρήγορα. Πολλές φορές, οι ειδικοί και οι εκπαιδευτικοί είναι οι καλύτερα ενημερωμένοι για το τι καλύτερο κυκλοφορεί που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παιδιού σας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σε αυτό το εγχειρίδιο, αναφέρονται διάφορα λογισμικά, ανάλογα με το θέμα του αναφέρεται κάθε φορά..

11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A) ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Ποιοι είναι το μαθησιακό προφίλ του παιδιού σας; κεφάλαιο 8
- Το παιδί σας μαθαίνει με όλες τις αισθήσεις;
- Μπορεί το παιδί σας να καταλάβει τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στις δύο γλώσσες;

Παράδειγμα:

Ομοιότητα στον ήχο και στην σημασία

Ήχος: Γερμανικά και Αγγλικά (house, haus)

Νόημα: Γερμανικά και Αγγλικά το ίδιο

ΑΛΛΑ διαφορετική ορθογραφία

Αγγλικά: House, Γερμανικά: Haus

- Διορθώνεται συχνά το παιδί σας;
- Προσπαθεί να μάθει την κουλτούρα της ξένης γλώσσας που μαθαίνει; (αλληλογραφώντας, πηγαίνοντας ένα ταξίδι, βλέποντας ταινίες, συναντώντας άτομα που κατοικούν κοντά του αλλά κατάγονται από την χώρα;
- Δίνει το σχολείο πληροφορίες για ανταλλαγές μαθητών, νεανικά περιοδικά, ταινίες στην συγκεκριμένη γλώσσα;

B) ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Ήχοι και γράμματα

Έχει το παιδί σας αντιληφθεί ότι ένα γράμμα μπορεί να έχει διαφορετικούς ήχους;

Παράδειγμα:

Ετοιμάστε κάρτες με όλους τους πιθανούς ήχους που μπορεί να έχει ένα γράμμα στην συγκεκριμένη γλώσσα,

Προσπαθήστε να εντοπίσετε κανόνες

Μπορεί να παιδί σας να καταλάβει ότι ένας ήχος μπορεί να γράφεται με διαφορετικούς τρόπους;

Παράδειγμα:

Ετοιμάστε έναν πίνακα με ήχους της ξένης γλώσσας

Sound				
English [ou]	cold	shoulder	show	...
French [ɑ]	mentir	chanter	blanc	...
German [f]	Ofen	Offen	Vogel	...

HALLO

GRUEZI

HELLO

AHOJ

HOLA

Ομοιότητες
Διαφορές

Επικοινωνήστε:
Φίλο αλληλογραφίας
Μαθητικές ανταλλαγές

Ίδιο γράμμα,
Διαφορετικοί ήχοι

Ένας ήχος, διαφορετικά
γράμματα

11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Προσέχει το παιδί σας γράμματα που τυχόν δεν υπάρχουν στην μητρική του γλώσσα;

Example: **m**
NAME—SOUND—SHAPE (draw, touch, make etc.)

"/em/ says [m] and looks like two bridges"

- Μπορεί να παιδί σας να εξασκηθεί με ομοιοκαταληξίες, φράσεις και τραγούδια ;

Chunks

How are you?
Wie geht's?
Comment ça va?

Comme sta?
Como está?
Hoe maakt U het?

Rhymes

Katzen können Mäuse fangen,
haben Krallen, scharf wie Zangen,
kriechen durch die Bodenlöcher
und zuweilen auf die Dächer.

Row, row, row your boat
gently down the stream.
Merrily, merrily, merrily, merrily,
life is but a dream.

Czech	kána	lána	trána	krána
Catalan	pruna	bruna	lluna	engruna
Spanish	vino	camino	latino	tocino

1. Λέξεις

- Πως μαθαίνει το παιδί σας το νέο λεξιλόγιο

- Κάντε κατάλογο λεξιλογίου και δύσκολων λέξεων
- Κάντε μια εικόνα ή ένα σχέδιο για κάθε δύσκολη λέξη στο πίσω μέρος κάθε κάρτας. Οι λέξεις πρέπει να είναι γραμμένες κεφαλαία.
- Ακούστε ιστορίες που περιλαμβάνουν το λεξιλόγιο που θέλετε να μάθετε. (ηχογραφημένα βιβλία, ταινίες και περιοδικά, όλα σε καλή ποιότητα)

Εξασκηθείτε με νέους ήχους και γράμματα

Εξασκηθείτε με φράσεις, ομοιοκαταληξίες και τραγουδάκια

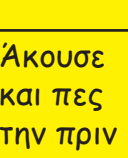
Λέξεις με ομοιοκαταληξία

Νέο λεξιλόγιο

11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Για να θυμάται λέξεις: Κάντε επανάληψη με τον ακόλουθο τρόπο:

	   	 	 	
Μαγνητοφων ήστε (λέξη - παύση - επόμενη λέξη).	Άκου, δες, πες και δείξ ε η παρουσίασέ την (π.χ με κίνηση).	Άκουσε και πες την πριν να το πει η κασσέτα.	Άκου και πες σε θέση ανάπαυσης ή ενώ κινείσαι.	Άκου, συλλάβισε, πες, γράψε και σύγκρινε.

- Μάθε τμηματικά το λεξιλόγιο.
- Μάθε χρησιμοποιώντας οικογένειες λέξεων: "δράση, δραστήριος, δραστηριότητα".

Παράδειγμα:

- Πάρε τα γράμματα της λέξης και φτιάξε μια ιστορία:
C arol
O pens
A ll
T ins
- Δες το σχήμα της λέξης σχεδιάζοντάς την γύρω γύρω και λέγοντας ταυτόχρονα την λέξη.

happy

- Σε πολύ δύσκολες λέξεις ζωγράφισέ τες γύρω γύρω.
- Μετέτρεψε τις λέξεις ή τμήματά τους σε ζωγραφιές:

m ☺ ☺ n

- Χρησιμοποιήστε την μορφολογία των λέξεων, χρωματίζοντάς τες e.g.

teacher
teaching
pre-teaching

- Χρησιμοποιήστε λεξικά (κυρίως οπτικά λεξικά)

Για να θυμάστε λέξεις

Χρησιμοποιείτε την ακοή

- Φράσεις
- ομοικαταληξίες
- συλλαβές

Χρησιμοποιείτε την όραση

Δες, πες, πες, κρύψε, πες, γράψε, έλεγξε, Φαντάσου την λέξη με χρώματα ή σε φόντο με αντίθεση.

Χρησιμοποιήστε την αφή

- Γράψτε στην άμμο , στο χαλί...
- Φτιάξτε την λέξη, "γράψτε" με πέτρες
- Δακτυλογραφήστε την

Χρησιμοποιήστε λέξεις σε μικρές ιστορίες

11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΑΣ ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΟΜΑΛΑ ΚΑΙ ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

Κάντε λίστες με την παρακάτω σειρά:

- Ολοκληρωμένη εικόνα όλων των χρόνων
- Ταξινομήστε όλα τα ρήματα που αλλάζουν παρόμοια (έχουν την ίδια κατάληξη)
- Εξασκηθείτε με τους πιο σημαντικούς τύπους (μειωμένη ποσότητα, πόστερ)
- Εξασκηθείτε με μια λίστα που έχετε κάνει, πριν από ένα τεστ.

Παράδειγμα: Say the infinitive of an irregular verb. Your child says the past tense (e.g. gehen - ging).

Γαλλικά	Αγγλικά
né - naître	to buy - bought
eu - avoir	to sell - sold

3. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

- Βήμα βήμα: Πρέπει να σπάσετε τους κανόνες σε απλά ξεκάθαρα βήματα (σαν μια συνταγή)
- Τα βήματα πρέπει να χωρίζουν με μια γραμμή, ένα σχέδιο ή σε διαφορετική σελίδα.
- Κάθε βήμα πρέπει να συνοδεύεται από μια εικόνα ή ένα σύμβολο (ένα παιδί μπορεί να σχεδιάσει το δικό του). Μην ξεχνάτε να αφήσετε αρκετό χώρο.
- Χρησιμοποιείτε διαφορετικό χρώμα για κάθε κανόνα.
- Δώστε στο παιδί εξηγήσεις στην μητρική τους γλώσσα, και αφήστε το παιδί να τον πει δυνατά.
- Σχεδιάστε ένα διάγραμμα με αστείες εικόνες, εάν αυτό μπορεί να βοηθήσει το παιδί στο να θυμάται τον κανόνα.
- Εάν είναι απαραίτητο, απλοποιείτε το κείμενο
- Για τους δύσκολους κανόνες, κάντε ένα πόστερ και κρεμάστε το για όσο καιρό χρειάζεται στο παιδί.

Όλα τα φύλλα εργασίας - ειδικά των τεστ - πρέπει:

- Έχουν μεγάλα γράμματα (font 12-14, Comic Sans MS)
- Να έχουν σωστή απόσταση μεταξύ τους (όχι πολύ γεμάτο, καθαρές επικεφαλίδες απόσταση μεταξύ των γραμμών)
- Να έχουν κατάλληλο χρώμα φόντου του χαρτιού

Βήμα βήμα

Χρησιμοποιείτε χρώματα

Ομαλά ρήματα:
cook
cooked
cooked

Ανώμαλα ρήματα:
go
went
gone

Πόστερ

Εμφάνιση

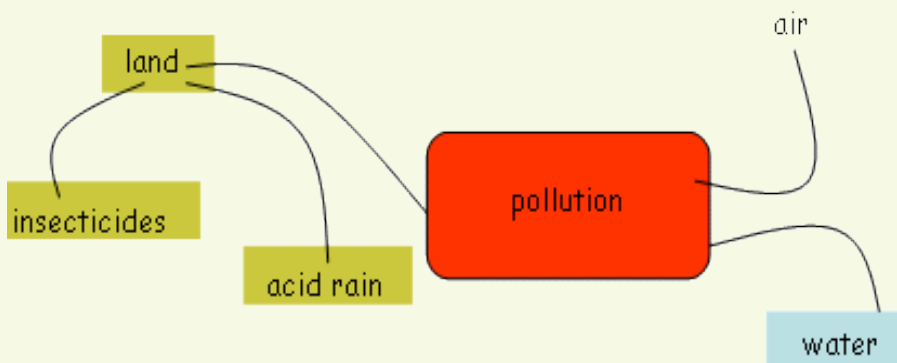
Όλα τα έγγραφα:
Καθαρά και με καλή δομή.

11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Μαζέψτε τους κανόνες σε ένα φάκελο έτσι ώστε να μπορείτε να τους βρείτε όταν τους χρειάζεστε.
- Είναι πολύ σημαντική η καλή επικοινωνία μεταξύ της δασκάλας ξένης γλώσσας και της δασκάλας του κανονικού σχολείου, των γονιών και φυσικά του παιδιού.
- Μην δίνεται σημασία σε γραμματικά λάθη όταν επικοινωνείτε στην ξένη γλώσσα
- Το παιδί μπορεί να κινητοποιηθεί εάν και οι γονείς δείξουν ενδιαφέρον για την ξένη γλώσσα και την κουλτούρα της χώρας.

4. Γραπτά τεστ

- Συλλέξτε τις ιδέες και κάντε ένα διάγραμμα (χαρτογράφηση)

- Στρατηγικές για να γράφει τεστ.

Παράδειγμα:

Το παιδί θα σας πει (1) τι θέλει να γράψει, (2) γράφει την ιστορία και (3) σημειώνει τις λέξεις κλειδιά.

Μετά, γράφει το ίδιο κείμενο αλλά

- σε μικρότερη μορφή
- Από την πλευρά ενός άλλου ατόμου
- Αλλάζει την σειρά των γεγονότων, τον χρόνο, τον τόπο κ.λ.π.
- Αλλάζει το έγγραφο ανάλογα: για εφημερίδα, για το διαδίκτυο για συνέντευξη, για γράμμα κ.λ.π..

Στο τέλος, μπορούμε να συγκρίνουμε τα κείμενα.

Φάκελος

Επαφές

Διαγράμματα
Χαρτογραφήσεις νοητικές

Στρατηγικές γραφής

Κείμενο:

- εισαγωγή
- κύριε ιδέες
- συζήτηση
- συμπέρασμα

11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

5. Ανάγνωση και κατανόηση κειμένων

Τι στρατηγικές μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για ανάγνωση κειμένων σε ξένη γλώσσα;

- Σχετικά με το θέμα
 - Τι αφορά το κείμενο; Έχετε ακούσει σχετικά με αυτό το θέμα στο παρελθόν;
 - Τι λεξιλόγιο ξέρετε σχετικά με το θέμα; Ψάξτε να βρείτε σχετικά άρθρα, βιβλία, στο διαδίκτυο, σχετικά με το θέμα. Πείτε σε κάποιον τι ξέρετε εσείς μέχρι στιγμή για το θέμα
- Βρείτε το καλύτερο μέρος για διάβασμα (καλή καρέκλα, καλό φως, χωρίς περισπασμούς, κοντά στα μέσα που χρειαζόμαστε)
- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε άρθρα με μεγαλύτερη γραφή

Τι στρατηγικές μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για την κατανόηση κειμένου σε ξένη γλώσσα;

- Όταν ακούτε μια κασσέτα με μια ιστορία στην ξένη γλώσσα, ακούστε την ιστορία πολλές φορές και δημιουργήστε στο μυαλό σας σύμβολα για κάθε νέα ιδέα. Μετά βρείτε μια λέξη για κάθε σύμβολο.
- Χρησιμοποιήστε σιωπηρό και φωναχτό διάβασμα. Το φωναχτό διάβασμα, βοηθάει στην κατανόηση του κειμένου
- Προσθέστε εικόνες ή διαγράμματα στο κείμενο με μικρές παραγράφους από κάτω. Υπογραμμίστε σημαντικές ιδέες. Απλοποιείστε το κείμενο (χρησιμοποιώντας ευκολότερες λέξεις και μικρότερες προτάσεις)

Τι στρατηγικές μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για να απαντάτε σε ερωτήσεις πάνω στο κείμενο;

- Χρησιμοποιήστε φωσφορούχους μαρκαδόρους
- Διαβάστε την κάθε ερώτηση προσεκτικά και επαναλάβετε την με δικά σας λόγια. Χρησιμοποιήστε διαφορετικό χρώμα για να υπογραμμίσετε την απάντηση σε κάθε ερώτηση

Συζητήστε σχετικά με το θέμα με ένα φίλο

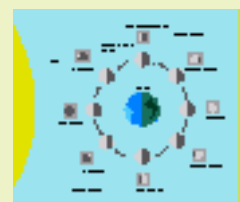
Χτίζουμε σε προηγούμενη γνώση

Προσθέτουμε φωτογραφίες

Κάνουμε διαγράμματα

Χρησιμοποιούμε χρώματα

11. ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Συνήθως οι εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών μπορούν να σας δώσουν συγκεκριμένες οδηγίες και να προτείνουν βιβλία και υλικό για εξάσκηση στο σπίτι. Αυτές οι οδηγίες πρέπει να συμβαδίζουν με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του παιδιού και να λαμβάνουν υπόψιν πολλούς παράγοντες (την γνώση της ξένης γλώσσας από τους γονείς, τεχνικές λεπτομέρειες του εξοπλισμού) Οι γονείς μπορούν να ενθαρρύνουν το παιδί τους στην κατάκτηση της ξένης γλώσσας (με πρόγραμμα τηλεοπτικά και ταινίες στην συγκεκριμένη γλώσσα, με ταξίδια κ.λ.π.) Τα παρακάτω είναι μόνο ένα τμήμα του τι υπάρχει από βιβλία και υλικό που βοηθά παιδιά να μάθουν ξένη γλώσσα.

ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΑΝ ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΛΩΣΣΑ

Birsh, J. R. (2005). Multisensory Teaching of Basic Language Skills. 2nd ed. PH.D. publ. Jun 2005. Brookes Publishing Comp.

ΥΛΙΚΟ

ClozePro (winner of the 2004 BETT Special Educational Needs Secondary Software Award; for learners of all ages and abilities; suitable for use across all subject areas); website: <http://www.cricksoft.com/uk/products/clozepro/default.asp#about>

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

BIBΛΙΑ

Erkert, A. (2003). Sprach-Förder-Spiele. Freiburg: Christopherus.

Hufeisen, B. (2004). Deutsch und die anderen (Fremd)Sprachen im Kopf der Lernenden. Wie man dieses Potenzial im Deutschunterricht nutzen kann. In: Fremdsprache Deutsch 31, 2004, 19 - 23.

Nodari, C. & de Rosa, R. (2003). Mehrsprachige Kinder. Ein Ratgeber für Eltern und andere Bezugspersonen. Stuttgart: Haupt.

ΥΛΙΚΟ

CD-ROM. Lesen 2000. Version 4XL. Mantler, O. e-mail: info@lernspiele.at, website: www.lernspiele.at ISBN 3-9501203-1-9

CD-ROM. Pramper, Wolfgang (2001), Gut - besser - Deutsch! (Computersoftware for advanced learners, Veritas) ISBN 3-7058-5780-0.

Sommer-Stumpenhorst, N. (1997). Laute heraushören, Laute zusammenfügen. Hilfen für das häusliche Üben. 2. Aufl. Heft 1, Warendorf: Colli.

VIDEO: ECOC - Video zur Situation von dyslexischen Kindern in der EU (Legasthenie quer über die Kulturen hinweg) - also available in English. - Bezeichnung erfolgt noch genauer.

12. ΔΥΣΑΡΙΘΜΗΣΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα προβλήματα που οφείλονται σε δυσκολία επεξεργασίας πληροφοριών (μικρή βραχυχρόνια μνήμη, ακολουθία και οργάνωση πληροφοριών, ταχύτητα επεξεργασίας πληροφοριών) τα οποία αντιμετωπίζουν παιδιά με δυσλεξία στον τομέα της γλώσσας, μπορούν να εμφανιστούν και στον τομέα των μαθηματικών. Ο όρος που χρησιμοποιείται τότε, ονομάζεται **δυσαριθμήςια**

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Οι δυσκολίες που βιώνουν παιδιά με δυσαριθμήςια είναι οι ακόλουθες:

- Η εκμάθηση των δεσμών των αριθμών, Η εκμάθηση της προπαίδειας
- Η κατανόηση των εννοιών που περιλαμβάνονται στην κατενθυσεν
- Θέματα χρόνου και χώρου, Δραστηριότητες ακολουθίας
- Προσανατολισμός, σύγχυση μπορεί να παρουσιαστεί όταν πρέπει να εκτελεστούν διάφορες δραστηριότητες σε διαφορετικές κατευθύνσεις, Συνείδηση του χώρου
- Οπτική διάκριση που έχει σχέση με που οδηγεί στο να μπερδεύει το πρόσημα
- Αριθμητική με το μυαλό (νοητική επεξεργασία αριθμών και συμβόλων στην βραχυχρόνια μνήμη)

Τα μαθηματικά έχουν την δική τους γλώσσα πράγμα που μπορεί δημιουργεί επιπλέον προβλήματα. Γενική μαθηματική ορολογία του τύπου, περίμετρος, αξία, ίσον, δεν είναι οικεία στο παιδί. Ρωτήσετε στην τάξη σας να σας δώσουν έναν ορισμό της λέξης «ίσον», τότε θα δείτε ότι θα πάρετε πολλές διαφορετικές απαντήσεις, οι περισσότερες θα λένε ότι σημαίνει «απάντηση». Αυτές όλες οι λέξεις πρέπει να έχουν ξεκάθαρη έννοια για τα παιδιά πριν τις χρησιμοποιήσουν σε διάφορες πράξεις. Για να περιπλέξουν ακόμη περισσότερο τα πράγματα, μια μόνο μαθηματική διαδικασία, μπορεί να περιγραφεί με πολλούς όρους. Για παράδειγμα, **πολλαπλασιασμός, επί, γινόμενο, συν, πρόσθεση, αύξηση, σύνολο.**

ΔΥΣΑΡΙΘΜΗΣΙΑ

Προβλήματα διαχείρισης πληροφοριών

Δυσκολίες
(παράδειγματα)
Πολλαπλασιασμός

Θέματα διαχείρισης χρόνου

12. ΔΥΣΑΡΙΘΜΗΣΙΑ

ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΟΜΟΥΝΤΑΙ ΤΟ ΕΝΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΑΛΛΟ

Τα μαθηματικά έχουν μια αλληλοεξαρτώμενη δομή. Είναι ένα αντικείμενο στο οποίο μαθαίνουμε τα επιμέρους τμήματα, και τα τμήματα αυτά δομούνται το ένα πάνω στο άλλο για να κάνουν το όλον. Το να γνωρίζουμε το όλο, επιτρέπει κάποιον να κατανοήσει καλύτερα τα επιμέρους τμήματα, τα οποία με την σειρά τους ενδυναμώνουν την γνώση του όλου. Η γνώση του όλου, επιτρέπει σε κάποιον να κατανοήσει τις ακολουθίες και τις αλληλεπιδράσεις των διαφόρων μερών και τον τρόπο με τον οποίο το ένα υποστηρίζει το άλλο.

ΚΑΝΤΕ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΣΩΣΤΗ ΣΕΙΡΑ!

Μια και η βασική δυσκολία είναι η αντιστοίχιση των συμβόλων με τις πράξεις που αντιπροσωπεύουν, είναι καλό στην αρχή τα παιδιά να χρησιμοποιούν δομημένα υλικά. Μετά πρέπει να τους δείξουμε πώς να περιγράψουν με σύμβολα αυτά που έχουν κάνει. Τα παιδιά με δυσαριθμησία είναι καλό στο να κάνουν παρά στο να ονοματίζουν και έτσι πρέπει να επιμένουμε στο να κάνουν. Το πλεονέκτημα χρήσης δομημένων εργαλείων είναι ότι το να κάνουμε προηγείται από το να ονοματίσουμε. Εάν ακολουθηθεί το αντίστροφο, τότε το παιδί έρχεται μπροστά σε ένα κυκλικό συμβόλων και τεχνικών όρων που δεν το επιτρέπουν να έχει μια ξεκάθαρη άποψη του τι να τα κάνει. Όταν έχουν εδραιωθεί οι βάσεις με την πράξη, τότε προχωρούμε στην αφηρημένη έννοια και την γενίκευση.

Συγκεκριμένα υλικά που βοηθούν παιδιά με δυσαριθμησία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνουν μοντεσσοριανό υλικό και κύβους πολλαπλασιασμού. Παιδιά με δυσαριθμησία μπορεί να πρέπει να χρησιμοποιήσουν υλικά για περισσότερο χρονικό διάστημα από ότι τα συνομήλικά τους, μια και τους είναι δύσκολο να απομνημονεύσουν σχέσεις αριθμών

Τα μαθηματικά έχουν μια αλληλοεξαρτώμενη δομή

Σωστή σειρά

Κάντε

Ονοματήστε

Αιτιολογία

12. ΔΥΣΑΡΙΘΜΗΣΙΑ

ΠΟΛΥΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Μπορείτε να βοηθήσετε παιδιά με δυσαριθμησία, διδάσκοντας μαθηματικά με βάση τις πολυαισθητηριακές αρχές (οπτική, κιναισθητική, ακουστική) όπως και στην διδασκαλία της γλώσσας. Για παράδειγμα νέες έννοιες και διαδικασίες, πρέπει να διδάσκονται σε απτά υλικά, διαγράμματα, εικόνες και προφορική επεξήγηση. Μετά ζητάμε από το παιδί να εξηγήσει την διαδικασία και τις οδηγίες με δικά του λόγια. Η πρόοδος πρέπει να καταγράφεται σε κάθε στάδιο, ελέγχοντας ότι η νέα γνώση έχει γίνει κτήμα του παιδιού πριν να προχωρήσουμε στο επόμενο βήμα.

Βιβλιογραφία

'Mathematics for Dyslexics' - A teaching handbook, Chinn and Ashcroft, Whurr Publishers, London (1993).

'Dyslexia and Mathematics', Miles, T.R. and Miles, E., Routledge.

'Working with Dyscalculia' Came, F and Henderson, A. Learning Works, Marlborough, England, UK

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ:

'Maths Blaster' (Knowledge Adventure)

'Number Shark' (White Space)

ΠΟΛΥ-ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Μάθηση με όλες τις αισθήσεις

Λάθος στρατηγικές

$$4+3 = 6$$

$$9-3 = 7$$

$$3 \times 8 = 11$$

$$6 \times 7 = 47$$

$$3 \times 70 = 21$$

$$900-400 = 600$$

$$70-10 = 71$$

$$10+30 = 13$$

$$77-68 = 11$$

$$1475+6894=712169$$

13. Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΕΧΕΙ ΤΕΛΕΙΩΣΕΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΩΡΑ;

- Υπάρχουν πολλές δουλειές που είναι κατάλληλες για άτομα με δυσλεξία στις οποίες μπορούν επιτέλους να αναδείξουν τις ικανότητές τους στο έπακρο.
- Άτομα με δυσλεξία είναι συνήθως πολύ δημιουργικά και με τεχνικές ικανότητες.
- Πολλοί είναι ικανοί στην διοίκηση, σε τεχνικές δραστηριότητες, σε δημιουργικά και σε κοινωνικά επαγγέλματα

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

- Είναι σημαντικό να πάρεις τις κατάλληλες συμβουλές στην επιλογή του επαγγέλματος που θέλεις να ακολουθήσεις. Αυτό μπορεί να βοηθήσει το άτομο να νοιώθει ασφαλές στο να πάρει μια απόφαση.
- Θα πρέπει φυσικά πάντα να λαμβάνονται υπόψιν οι ατομικές προτιμήσεις του καθενός.

Ο ρόλος των γονέων στην ασφαλή μετάβαση από το σχολείο.
Οι γονείς, μπορούν να βοηθήσουν το παιδί με τους παρακάτω τρόπους:

- Να είναι ενήμεροι για τα δυνατά μαθησιακά του σημεία και τις ανάγκες του.
- Να χρησιμοποιούν τα δυνατά του στοιχεία έτσι ώστε να καλύπτουν τις αδυναμίες του.
- Να τον βοηθήσετε να σταθεί μόνος του, τόσο στο σχολείο, όσο και στην δουλειά.
- Να ψάξετε για επαγγελματικά ενδιαφέροντα και συμμετοχή σε εθελοντικές ομάδες, καθώς και καλοκαιρινή ημιαπασχόληση.
- Να μάθετε να είστε ευέλικτοι και υπομονετικοί και να μην αφήσετε μια προσωρινή κακοτυχία, να βγάλει το παιδί εκτός πορείας.

Μετά το σχολείο

Τι επάγγελμα;

Ο ρόλος των γονιών

13. Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

- Δυστυχώς πολλοί ενήλικες δεν είχαν διαγνωστεί εγκαίρως και έτσι δεν έχουν αξιοποιηθεί στο έπακρο οι δυνατότητές του. Οι ικανότητές τους στην γραφή και στην ανάγνωση, πολλές φορές δεν είναι τόσες ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της σημερινής ζωής.
- Σήμερα υπάρχουν οι δυνατότητες να βελτιωθούν οι ικανότητές τους στην γραφή, την ανάγνωση και τα μαθηματικά, μέσα από τάξεις ενηλίκων και δια βίου μάθησης.

ΕΙΝΑΙ Η ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΜΙΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΠΡΟΚΛΗΣΗ;

- Αν και συχνά θεωρούμε την δυσλεξία ως μια δυσκολία στο κομμάτι της μάθησης κατά την διάρκεια του σχολείου, δεν παύει να είναι μια δια βίου δυσκολία.
- Οι έφηβοι και οι νεαροί ενήλικες δεν παύουν να έχουν κάποιες δυσκολίες στην ανάγνωση, την γραφή, την διαχείριση χρόνου, την ικανότητα να θυμούνται λεπτομέρειες.
- Οι έφηβοι και οι νεαροί ενήλικες, μπορούν να επιτύχουν χρησιμοποιώντας διαφορετικές μεθόδους μάθησης, συγκριμένες στρατηγικές και την χρήση της τεχνολογίας.
- Έτσι οι έφηβοι και οι νεαροί ενήλικες, αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες δυσκολίες στην μετάβαση από την σχολική ζωή στην ενήλικη και μπορούν να βοηθηθούν αναπτύσσοντας οργανωτικές ικανότητες, ευελιξία, με ιδιαίτερη βοήθεια και υπομονή από την πλευρά των γονιών.

Ανάγνωση
Γραφή
Μαθηματικά

Δυσλεξία, μια δια βίου
πρόκληση

14. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

Τα παιδιά με δυσλεξία, ανήκουν στην κατηγορία παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Οι βασικές αρχές διέπονται από την Σύνοδο Δικαιωμάτων των παιδιών (ΟΗΕ 1989)

- Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τα δικαιώματα της εκπαίδευσης των παιδιών προς την κατεύθυνση, ώστε να επιτύχουν τους στόχους σταδιακά με βάση την αρχή των ίσων ευκαιριών, (...) (Art.28)
- Τα κράτη μέλη, συμφώνησαν ότι η εκπαίδευση των παιδιών πρέπει να εστιάζει:

(α) ανάπτυξη στο έπακρο της προσωπικότητας των παιδιών, τα ταλέντα, οι νοητικές και φυσικές ικανότητες του παιδιού (...)

(Art.29)

(<http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/k2crc.htm>)

Τα παραπάνω άρθρα, αφορούν το δικαίωμα του κάθε παιδιού:

- ☺ Στο να έχουν μια διάγνωση για τις ειδικές εκπαιδευτικές τους ανάγκες
- ☺ Στην εξατομικευμένη προσαρμογή του εκπαιδευτικού τους προγράμματος και των διδακτικών μεθόδων.
- ☺ Στην εξατομικευμένη προσαρμογή των απαιτήσεων, ανάλογα με τις ικανότητές του
- ☺ Εάν δεν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματά του, μπορούν σε προσφύγουν σε κάποιο ειδικό

Πολλές χώρες έχουν ήδη συντάξει διάφορες ρυθμίσεις που βοηθούν στην εφαρμογή των παραπάνω κανόνων

- ☺ Απαλλάσσονται από δυνατή ανάγνωση μπροστά στην τάξη

e.g. in Brazil, Croatia, Czech Republic, Germany - sometimes, Ireland, Norway, Poland, Sweden, USA

- ☺ Δεν υπολογίζεται στην βαθμολογία η ορθογραφία

e.g. in Brazil, Croatia, Czech Republic, Germany, Italy, Norway, Poland

- ☺ Δεν υπολογίζεται στην βαθμολογία ο κακός γραφικός χαρακτήρας

e.g. in Brazil, Croatia, Czech Republic, Italy, Norway, Poland

- ☺ Δίνει δυνατότητα για χρήση υπολογιστή ή γραφομηχανής

e.g. in Austria -only for older pupils-, Belgium, Cyprus, Czech Republic, France, Germany, Hungary, Ireland, Norway, Poland, Slovenia, Spain, Switzerland, UK, USA

- ☺ Να παραδίδει σε κασέτα ή προφορικά τις εργασίες

e.g. Belgium, Croatia, Czech Republic, France, Hungary, Ireland, Norway, Poland, Russia, UK, USA

ΣΥΝΟΔΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Γενικά δικαιώματα

Μέσα στην τάξη

14. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΥΣΛΕΞΙΑ

1. Ειδικά δικαιώματα δυσλεκτικών παιδιών στις εξετάσεις:

- ☺ Να επιτρέπεται ο έλεγχος της ορθογραφίας σε λεξικό

e.g. in Austria - but only for older pupils, Belgium, Czech Republic, Germany, Hungary, Norway, Poland, UK

- ☺ Επιτρέπεται η χρήση του κασετόφωνου για να ακούει τις ερωτήσεις των εξετάσεων, αντί να τις διαβάζει.

e.g. in Belgium, Czech Republic, Norway, Switzerland, UK, USA

- ☺ Επιτρέπεται να τους διαβάζει κάποιος τις ερωτήσεις.

e.g. in Austria - but only for older pupils, Belgium, Czech Republic, Germany, Hungary, Norway, Poland, UK

- ☺ Να έχει περισσότερο χρόνο, κατά την διάρκεια της εξέτασης.

e.g. in Belgium, Brazil, Croatia, Cyprus, Czech Republic, France, Germany, Hungary, Norway, Poland, Russia, Slovenia, Sweden, Switzerland, UK, USA

2. Ειδικά δικαιώματα για μαθητές με δυσλεξία στην εκμάθηση ξένης γλώσσας.

- ☺ Να επιτρέπουν την απαλλαγή από την δεύτερη ξένη γλώσσα, εάν αυτή είναι υποχρεωτική.

e.g. in France, Ireland, Norway, Poland, Switzerland, UK, USA

- ☺ Να βασίζεται η βαθμολογία της ξένης γλώσσας, μόνο από την προφορική εξέταση.

e.g. in Czech Republic, France, Germany (- e.g. Berlin), Norway, Poland

- ☹ Στις περισσότερες χώρες, αυτά τα δικαιώματα δεν είναι νομοθετικά κατοχυρωμένες.
- ☹ Τις περισσότερες φορές, η εφαρμογή τους, εξαρτάται από το σχολείο και τον εκπαιδευτικό.

Τα στοιχεία που παρατίθενται προέρχονται από το ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δυσλεξίας του 2003. Περισσότερα στοιχεία μπορείτε να βρείτε στο βιβλίο της κ. M. Bogdanowicz and H.A. Sayles "Rights of Dyslexic Children in Europe" (2004).

Εξετάσεις

Ξένες γλώσσες

Βαθμολογία

Προβλήματα

ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙ

«Καθημερινές συνήθειες και προβλήματα ενός παιδιού με δυσλεξία»

ΠΡΩΤΗ

ΔΥΣΚΟΛΙΑ	ΛΥΣΗ
Ξύπνημα	
Το παιδί: πολύ συχνά έχει δυσκολία στο να ξυπνήσει νωρίς από μόνο του και είναι νυσταγμένο γιατί έκανε κάποια σχολική εργασία μέχρι αργά.	Εσείς: σκεφτείτε να το ξυπνήσετε με κάποιο ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο. Πχ. Με ένα τραγούδι, αντικαθιστώντας το όνομα του ήρωα του τραγουδιού με αυτό παιδιού σας. Γαργαλείτε το με ένα χνουδωτό, τραγουδώντας του ένα τραγούδι με ρήμα. Δώστε το ένα καλό πρωινό φιλί.
Πλύσιμο, ντύσιμο, φαγητό	
Το παιδί: εάν έχει φτωχές κινητικές δεξιότητες, εάν δεν θέλει να κάνει αυτές τις δραστηριότητες μόνο του, μια και είναι δύσκολες, χρονοβόρες και όχι ιδιαίτερα επιτυχής.	Εσείς: Βοηθήστε το , τόσο όσο είναι απαραίτητο, αλλά σταματήστε αμέσως όταν το παιδί σας τα καταφέρνει. Μην βοηθάτε περισσότερο από όσο χρειάζεται.
Το παιδί: ενδιαφέρετε συχνά για άλλα πράγματα από αυτά που είναι απαραίτητα την συγκεκριμένη στιγμή. Παράδειγμα, παρατηρεί την βροχή που πέφτει από το παράθυρο αντί να πλύνει το πρόσωπό του.	Εσείς: Μην θυμώσετε. Ρωτήστε το παιδί, τι θα έπρεπε να κάνει την συγκεκριμένη στιγμή. Πείτε του ότι το αγαπημένο του σάντουιτς τον περιμένει στην κουζίνα, ή ότι πηγαίνοντας στο σχολείο θα βρείτε χρόνο να σταματήσετε για το αγαπημένο του περιοδικό.

Στον δρόμο για το σχολείο

Το παιδί: Δεν είναι πρόθυμο να μείνει μόνο στο σχολείο. Νοιώθει αγωνία για τα δύσκολα και όχι ευχάριστα πράγματα που τον περιμένουν στο σχολείο.

Εσείς: Επιβεβαιώστε του ότι το αγαπάτε, άσχετα που τους βαθμούς που παίρνει. Πείτε του «Ξέρω ότι προσπάθησες χθες για το σημερινό τεστ. Έκανες το καλύτερό σου. Είμαι περήφανος. Εάν δεν πάει καλά, θα το δουλέψουμε και την επόμενη φορά θα τα καταφέρεις. Μην ανησυχείς». Πάντα φιλήστε το για αποχαιρετισμό.

Το παιδί: Δεν θέλει να πάει στο σχολείο. Παριστάνει ότι είναι άρρωστο.

Εσείς: Τσεκάρετε την θερμοκρασία του. Εάν νομίζετε ότι υποκρίνεται, πείτε του ότι δεν μπορείτε να βρείτε κάτι ανησυχητικό. Προσπαθήστε να βρείτε τι είναι αυτό που του δημιουργεί άγχος. Τις περισσότερες φορές, είναι γιατί δεν έχει κάνει μια εργασία, ή γιατί έχει κάποιο τεστ. Προσπαθήστε να μειώσετε το άγχος του και προτείνετε του κάτι λογικό, παράδειγμα ένα χαρτί στην δασκάλα που να λέει ότι το παιδί θα κάνει την εργασία που λείπει την επόμενη μέρα. Το παιδί πρέπει να πάει στο σχολείο πάση θυσία, αλλιώς η προσποίηση ενθαρρύνεται.

ΑΠΟΓΕΥΜΑ

Γυρνώντας από το σχολείο στο σπίτι

Το παιδί: νοιώθει την ανάγκη να σας διηγηθεί γρήγορα ότι έγινε στο σχολείο, ειδικά σε περίπτωση που αδικήθηκε ή νοιώθει μειονεκτικά.

Εσείς: Ακούστε το και προσπαθήστε να δημιουργήσετε μια ατμόσφαιρα έτσι ώστε να σας μιλήσει και να διώξει τα αρνητικά συναισθήματα. Είναι πιο σημαντικό από το να φάτε ζεστό φαγητό. Εάν του πείτε, «φάε πρώτα την σούπα σου και μετά πες μου», μην απορήσετε εάν δεν θέλει να σας πει τίποτα μετά. Θυμηθείτε ότι οι δικές σας λογικές ιδέες δεν είναι πάντα κατάλληλες για το παιδί, μια και έχει διαφορετική ιεραρχία για την σπουδαιότητα ενός θέματος. Εάν βιάζεστε πείτε του: «Πες τα μου όλα γρήγορα, γιατί σε 5 λεπτά πρέπει να προλάβω το λεωφορείο. Περισσότερες λεπτομέρειες όταν επιστρέψω.»

Το παιδί: έχει κακή διάθεση και δεν θέλει να μιλήσει, καταλαβαίνεται όμως ότι κάτι έχει συμβεί στο σχολείο

Εσείς: Διαβεβαιώστε το ότι το αγαπάτε και το αποδέχεστε. Πείτε του ότι ανησυχείτε γιατί το βλέπετε λυπημένο και ότι θα αντιμετωπίσει καλύτερα τις δυσκολίες, αν μιλήσει για αυτές.

Κάνοντας τα καθήκοντα του σχολείου

Το παιδί: δεν θέλει να κάνει τις εργασίες του αμέσως μετά το σχολείο, γιατί είναι κουρασμένο και ξέρει ότι είναι δύσκολη και όχι ευχάριστη εργασία.	Εσείς: Αφήστε το παιδί να ξεκουραστεί παίζοντας έξω ή με το να επισκεφτεί ένα φίλο, αλλά όχι περισσότερο από 1 ώρα.
Το παιδί: δεν θυμάται την εργασία που έχει. Λέει ότι δεν έχει τίποτα, γεγονός μάλλον απίθανο.	Εσείς: Ελέγξτε τι μπορεί να έχει, μιλώντας με κάποιο συμμαθητή. Εάν συμβαίνει συχνά, μιλήστε με την δασκάλα και βεβαιωθείτε ότι θα ελέγχει εάν έχει γράψει την εργασία του και ότι εσείς θα υπογράφετε αφού την κάνει.
Το παιδί: δεν θέλει να κάνει την εργασία του και λέει ότι δεν μπορεί.	Εσείς: Ελέγξτε τι μπορεί και τι δεν μπορεί να κάνει μόνο του. Το παιδί πρέπει να κάνει όλα αυτά που μπορεί. Τα σημεία που είναι πιο δύσκολα, πρέπει να του τα εξηγήσετε και να τα κάνετε μαζί. Σταματήστε αμέσως μόλις το παιδί αρχίζει να ασχολείται με την εργασία μόνο του. Μετά από κάθε μια μακροχρόνια εργασία, επιβραβεύστε το με λόγια και με ευχάριστη δραστηριότητα. Εάν αντιληφθείτε ότι έχει ξανά δυσκολίες, ή ότι αποσπάται, ασχοληθείτε ξανά μαζί του για λίγο.
Το παιδί: Κάθετε πάνω από την εργασία για μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν συγκεντρώνεται και διασπάται εύκολα.	Εσείς: Χωρίστε την εργασία σε μικρότερα τμήματα και ορίστε μικρά χρονικά διαστήματα για να την κάνει. Βάλτε χρονόμετρο. Αποφασίστε από κοινού για ανταμοιβή μετά από κάποια τμήματα.

Ανάγνωση βιβλίων

Το παιδί: Δεν θέλει να διαβάσει τα βιβλία που έχει ορίσει η δασκάλα για εργασία.	Εσείς: Διαβάστε μαζί με το παιδί, διαβάζοντας εναλλάξ με το παιδί τμήματα του βιβλίου (Bogdanowicz 1997). Σταματήστε το διάβασμα σε σημεία και συζητήστε με το παιδί εικόνες του κειμένου. Ρωτήστε την γνώμη του και συζητήστε θέματα που προέκυψαν από την ανάγνωση (Reid, Wearmouth 2002). Επιτρέψτε στο παιδί να διαλέξει την ανταμοιβή του για την καλή ανάγνωση που έκανε.
---	--

Ελέγχοντας τις ασκήσεις του παιδιού

Το παιδί: Ξεχνά να ολοκληρώσει τις ασκήσεις, ή κάτι άλλο σημαντικό για την επόμενη μέρα. Αυτό δημιουργεί μεγάλο μπέρδεμα στην ομαλή σχολική ζωή.	Εσείς: Τσεκάρετε τα βιβλία των ασκήσεων καθημερινά και βεβαιωθείτε ότι το παιδί διορθώνει τα λάθη του. Σημειώνετε τα λάθη που εντοπίζετε με ένα μολύβι στα περιθώρια. Το παιδί πρέπει να μπορεί να τα εντοπίσει και να τα διορθώσει. Οι διορθώσεις πρέπει να γίνονται πάντα με την βοήθειά σας, αλλά ποτέ από εσάς.
Το παιδί: Κάνει λάθη ενώ γράφει	Εσείς: Δουλέψτε μαζί με το παιδί και διδάξτε του την σωστή ορθογραφία με τον τρόπο που να ταιριάζει στα δυνατά και αδύνατα στοιχεία του και ανάλογα με τις μαθησιακές του ανάγκες.

Σχολική τσάντα

Το παιδί: Πολύ συχνά, ξεχνά να πάρει μαζί του τετράδια ασκήσεων, εργασία αλλά και σημαντικά εργαλεία. Έχει μια ανακατωμένη τσάντα που δεν του επιτρέπει να βρει τίποτα.	Εσείς: Διασφαλίστε ότι το παιδί φτιάχνει μόνο του την τσάντα του κάθε βράδυ. Μετά ελέγξτε αν έχει πάρει μαζί του όλα τα απαραίτητα εργαλεία και βάλτε τα στην σωστή σειρά. Πχ. Μολύβια, στυλό, σβήστρα, βιβλία κ.λ.π
Το παιδί: Ξεχνά μερικά πράγματα και δεν τα βάζει στην τσάντα.	Εσείς: Σχεδιάστε ένα πλάνο: ``Τι θα χρειαστώ αύριο για το σχολείο;» Αφήστε το παιδί να κάνει μια λίστα με τα απαραίτητα, κάντε μια λίστα και αφήστε στο παιδί να φτιάξει την τσάντα του. Όταν είναι έτοιμη, ελέγξτε την για να βεβαιωθείτε ότι τα έχει όλα. Το παιδί, μπορεί να ελέγξει από την λίστα αν τα έχει όλα.

Βοηθητική διδασκαλία

Το παιδί: δεν αναπτύσσεται ομοιόμορφα. Έχει σημεία πολύ δυνατά και πλήρως ανεπτυγμένα και τομείς αδυναμίας. Περιλαμβάνει αδυναμίες σε οπτικοκινητικές δεξιότητες, ακουστική δεξιότητα, κινητικές λειτουργίες, καθώς και στον συντονισμό. Δηλαδή την εξέλιξη των ψυχοκοινωνικών λειτουργιών. Οι ειδικοί μπορούν να βοηθήσουν στην διάγνωση των δυσκολιών.	Εσείς: διατηρείστε επαφή με το σχολείο και τον ειδικό που ασχολείται. Συνεχίστε τις ασκήσεις που βάζουν για το σπίτι. Μόνο έτσι μπορούν να εξαλείφουν οι δυσκολίες και να βελτιωθούν οι ακαδημαϊκές επιδόσεις. Για να είναι πιο ενδιαφέρουσες οι ασκήσεις, θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε επιβράβευση μετά από κάθε μέρα.
--	---

Δουλειές στο σπίτι

Το παιδί: Συνήθως έχει δωμάτιο, ντουλάπα και συρτάρια ακατάστατα. Δεν μπορεί να τα έχει συμμαζεμένα.	Εσείς: Κρύψτε τα μισά από τα παιχνίδια του παιδιού, ιδιαίτερα αυτά που δεν χρησιμοποιεί για πολύ καιρό. Κάθε μήνα αλλάζετε αυτά που έχετε έξω, με αυτά που έχετε αποθηκεύσει. Αγοράστε πλαστικά ή ξύλινα κουτιά και βάλτε τα στα ράφια. Βάλτε απέξω ετικέτες με εικόνες του περιεχομένου. Καθαρίστε μια φορά με το παιδί σας το δωμάτιο, έτσι ώστε να σας έχει σαν υπόδειγμα. Βάλτε όλα τα υπάρχοντά του σε κουτιά και ορίστε μια συγκεκριμένη θέση για αυτά. Την επόμενη βδομάδα, βοηθήστε την ώρα που καθαρίζει το δωμάτιο, δίνοντάς του προφορικές οδηγίες και επιβραβεύοντας τον όταν τελειώσει.
Το παιδί: ξεχνά τις δουλειές που του βάζετε στο σπίτι. Πχ. Να πετάξει τα σκουπίδια.	Εσείς: Εάν μια προφορική επισήμανση δεν πιάσει, τότε πάρτε τα σκουπίδια και βάλτε τα στο υπνοδωμάτιό του χωρίς άλλη αναφορά.

ΒΡΑΔΥ

Διαβάστε μια ιστορία για καληνύχτα

Το παιδί: Το παιδί δεν ενδιαφέρετε για βιβλία, ούτε για να ακούει μια ιστορία από εσάς. Έχει προβλήματα στο να μείνει συγκεντρωμένος και να καταλάβει την ιστορία.	Εσείς: Κάθε βράδυ για 20 λεπτά, του διαβάζετε πριν να κοιμηθεί από ένα βιβλίο που έχει επιλέξει εκείνο. Είναι «η ανάγνωση για ευχαρίστηση» που αναπτύσσει την αγάπη για το βιβλίο και του μαθαίνει να διαβάζει λίγο πριν να κοιμηθεί. Είναι επίσης ευκαιρία για να είστε μαζί, να συζητήσετε και να δείτε σχετικά με τους χαρακτήρες του βιβλίου, να γελάσετε ή να κλάψετε ανάλογα με το τέλος της ιστορίας.
Το παιδί: Δεν θέλει να πάει για ύπνο.	Εσείς: Επιτρέψτε στο παιδί να έχει το φως αναμμένο για ακόμη 20 -30 λεπτά, αλλά μόνο εάν διαβάζει ένα βιβλίο κατά την διάρκεια αυτή (μόνο του ή με την βοήθειά σας).

LITERATURE

- Bechen, P., Kinzinger, W., & Seger, S. (2004). LRS-Ratgeber. Stuttgart: Riederer.
- Betz, D. & Breuninger, H. (1991). Jedes Kind kann schreiben lernen. Weinheim: Beltz.
- Betz, D. & Breuninger, H. (1998). Teufelskreis Lernstörungen. Theoretische Grundlegung und Standardprogramm. Materialien für die klinische Praxis. (5. Aufl.). München: Beltz.
- Breuer, H. & Weuffen, M. (2000). Lernschwierigkeiten am Schulanfang. Schuleingangsdiagnostik zur Früherkennung und Frühförderung. Weinheim und Basel: Beltz.
- EGS-Texte: Erscheinungen. Theorieansätze. (2001) Prävention. Eine systematische Einführung in die Gesamtproblematik. 2. Aufl.- München. Oldenbourg.
- Ganser, B. & Richter, R., (Hrsg.). (2003). Was tun bei Legasthenie in der Sekundarstufe? Donauwörth: Auer.
- Geist, A. (2003). Einführung in das Erdinger Eltern-Kind-Rechtschreibtraining. Skript. Erding.
- Grabbe, F., Haller, K., Küppers, A., & Lassert, U. (1997). Training - Diktate, Sek. Stufe I, 1-10.Schuljahr, 100Testdiktate. Stuttgart:Klett.
- Haase, P. (Hrsg.). (2000). Schreiben und Lesen sicher lehren und lernen. Voraussetzungen Risikofaktoren, Hilfen bei Schwierigkeiten. Dortmund: Borgmann.
- Hofmann, B. (2001). Lese-Rechtschreibschwäche - Legasthenie. Erscheinungen. Theorieansätze. Prävention. Eine systematische Einführung in die Gesamtproblematik (2. Aufl.). München: Oldenbourg.
- Klasen, E. (1997). Legasthenie - umschriebene Lese-Rechtschreib-Störung. Informationen und Ratschläge. Weinheim: Chapman und Hall International Thomas Publishing Company.
- Klicpera, Ch. & Gasteiger-Klicpera, B. (1998). Psychologie der Lese- und Schreibschwierigkeiten. Entwicklung, Ursachen, Förderung (2. Aufl.). Wien: Beltz.
- Klicpera, C. , Schabmann, A., & Gasteiger-Klicpera, B. (2003). Legasthenie. Modelle, Diagnose, Therapie und Förderung. München, Basel: Reinhardt UTB.
- Küspert, P. & Schneider, W. (2000). Hören, lauschen, lernen. Sprachspiele für Kinder im Vorschulalter. Würzburger Trainingsprogramm zur Vorbereitung auf den Erwerb der Schriftsprache. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

LITERATURE

- Landerl, K., Wimmer, H. & Moser, E. (1999). SLRT. Salzburger Lese- und Rechtschreibtest. Verfahren zur Differentialdiagnose von Störungen des Lesens und Schreibens für die 1. bis 4. Schulstufe (Nachdruck der 1. Aufl.). Bern: Hans Huber.
- Mantel, M. (1990). Effizienter lernen, Wissen schneller aneignen - Speicherkapazität steigern - Kreativität verbessern - Kompaktwissen (3. Aufl.). München: W. Heyne-Verlag.
- Marschik, M. & Klicpera, Ch. (1993). Kinder lernen lesen und schreiben. Ein Ratgeber für Eltern und Lehrerinnen. Dortmund: Borgmann publishing.
- Naegele, I. M. (2001). Schulschwierigkeiten in Lesen, Rechtschreibung und Rechnen. Vorbeuge, verstehen, helfen. Ein Elternhandbuch. Weinheim und Basel: Beltz.
- Otto, Ch. (2004). LRS Teil I und Teil II. Förderung - Lesen - Schreiben - Lernen. Zwettl: Waldviertler Lehrmittelverlag.
- Reid, G. (2004). Dyslexia: A Complete Guide for Parents. Chichester: John Wiley & Sons.
- Rosenkötter, H. (1997). Neuropsychologische Behandlung der Legasthenie. Weinheim: Psychologie Verlags Union.
- Rosenkötter, H. (2003). Auditive Wahrnehmungsstörungen. Stuttgart: Klett-Cotta.
- Schulte-Körne, G. (2004). Elternratgeber Legasthenie. München: Knaur.
- Schwinghammer, H. (1999). Legasthenie - So helfe ich meinem Kind. Augsburg: Weltbildbuchverlag.
- Sellin, K. (2004). Wenn Kinder mit LRS Fremdsprachen lernen. München: Reinhardt Verlag.
- Smythe, I. & Everatt, J. (2002). Dyslexia and the multilingual child - Policy into practice. Topics in Language Disorders. Vol 22, 71-80.
- Smythe, I., Everatt, J., & Salter, R. (2004). International Book of Dyslexia. A cross language comparison and practice guide. Chichester: John Wiley & Sons.
- Soremba, E. M. (1995). Legasthenie muss kein Schicksal sein. Was Eltern tun können, um ihren Kindern zu helfen (3. Aufl.). Freiburg im Breisgau: Herder.
- Steirischer Landesverband Legasthenie (STLL). Empfehlungen für PädagogInnen und Eltern. Folder. Graz: Leykam.

LITERATURE

Tacke, G. (1998). Lese- Rechtschreibschwäche. Diagnose, Ursachen, Fördermöglichkeiten. Materialien Grundschule GS 3. Stuttgart: Landesinstitut für Erziehung und Unterricht.

Tacke, G. (2000). Informationen zur Lese- Rechtschreibschwäche. Website:
<http://www.oberschulamtstuttgart.de/beratung/psychol/material/LRSInternet/LRSInternet.htm>

WEBSITES

DYPATEC

www.dypatec.eu

British Dyslexia Association (BDA)

<http://www.bda-dyslexia.org.uk/>

European Dyslexia Association (eda)

<http://www.eda-info.eu>

Hornsby International Dyslexia Centre

<http://www.hornsby.co.uk>

International Dyslexia Association (ida)

<http://www.interdys.org>

Information Network on Education in Europe

http://www.eurydice.org/Eurybase/frameset_eurybase.html

World Dyslexia Network Foundation (WDNF)

<http://web.ukonline.co.uk/wdnf/index.html>

Austria

Pädagogische Akademie des Bundes in der
Steiermark
Hasnerplatz 12, 8010 Graz
phone: ++43 316 683189
Fax: ++43316-683189/20
e-mail: office@phgraz.at
Website: www.phgraz.at
Verantwortliche Person: Mag. Hermine Posch
e-mail: hermine.posch@aon.at

Institut für Sprachwissenschaft
(Karl-Franzens-Universität Graz)
Merangasse 70, 8010 Graz
phone: ++43 316 3802421
Fax: ++43 316 380-9780
Website: <http://www-gewi.uni-graz.at/ling/>
Verantwortliche Person:
a.o. Univ.-Prof. Dr. Hanspeter Gadler
e-mail: hanspeter.gadler@uni-graz.at

Steirischer Landesverband Legasthenie (STLL)
Mandellstraße 4, 8010 Graz
phone: ++43 316 829560
cell: ++43 316-676 3690717
Website: <http://www.legasthenie-stll.com/>
Verantwortliche Person: Petra Rouschal
e-mail: rouschal@yahoo.de

Arbeitskreis Kind und Schule (ARKUS)
Rechter Iselweg 5, 9900 Lienz
phone: ++434852-64085
Fax: ++434852-64085
Website: www.arkus-lienz.at
Verantwortliche Person: Gudrun Lindsberger
e-mail: arkus@aon.at

Czech Republic

Universita Karlova, Pedagogická Fakulta Katedra speciální pedagogiky
M.D.Retigová 4, Praha 1, 110 00 Česká republika

phone: +420 221 900 246

Fax: +420 224 947 782

Person responsible: Dr. Iva Strnadová

e-mail: iva.strnadova@pedf.cuni.cz

Deutschland

Sozialpädiatrisches Zentrum, Klinikum Ludwigsburg
Erlachhofstraße 10, D-71631 Ludwigsburg,
Deutschland

phone: ++49 7141-997162

Fax: ++49 7141-007470

Website: www.kliniken-lubi.de

Verantwortliche Person:

Dr. Henning Rosenkötter

e-mail: henning.rosenkoetter@kliniken-lb.de

Applying for the second year (with successful preparatory visit and Participation in the first year):

Praxis für Integrative Kindertherapie (PIK)

Mahlowerstraße 24, 12049 Berlin

phone: ++49 3061 307300

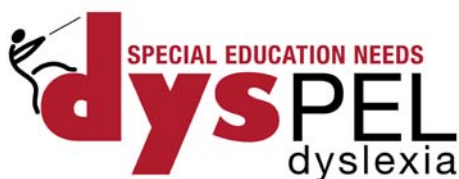
Website: under construction

Verantwortliche Person:

Dr. Christel Otto, Dr. Petra Dinse

e-mail: petradinse@tonline.de

Luxembourg

Dyslexia and Special Needs Luxembourg (DYSPEL)
69, rue Rham, L-6142 Junglinster

Luxembourg

phone: +352.621.261952

Website: www.dyspel.org

Person responsible:

Raymond Claes (President of DYSPEL)

e-mail: info@dyspel.org

Poland

Polskie Towarzystwo Dysleksji (Polish Dyslexia Association)

80-343 Gdansk, ul. Pomorska 68, Poland

phone: ++4858 557 0531333

Fax: ++4858 557 5835

Website: http://dysleksja.univ.gda.pl/form_zg.htm

e-mail: marta.bogdanowicz@wp.pl

e-mail: psymbg@univ.gda.pl

United Kingdom

Dyslexia North West, c/o Red Rose School
28 - 30 North Promenade, St. Annes on Sea,
Lancashire, England FY8 2 NQ

phone: 01253 720570

Fax: 01253 720570

Website: www.redroseschool.co.uk and

www.dyslexiacentre.org

Person responsible: Colin Lannon

e-mail: redroseschool@btopenworld.com

Malta

Specific Learning Difficulties service

Sarria Street, Floriana, Malta

phone: 00356 21 234965

Person responsible: Christine Xuereb

e-mail: christine.xuereb@gov.mt

Turkey

Çanakkale Onsekiz Mart University

Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bıçım, S n f

Çğretmenliği A.B.D. Anafartalar Kampı, 17100 Çanakkale TURKEY

Telefon: 0 286 2171303 Fax: 0286 2120751

Website: www.comu.edu.tr

VPerson responsible: Dr.Siğdem ŞAHİN TAŞKIN

e-mail: cashin@comu.edu.tr

Guztepe Halil İbrahim Türkkan İlköğretim Okulu
Yumurtac Abdi Bey sok. No.53,

Kad kuy 34720 İstanbul TURKEY

Telefon: 0216 567 07 90

Person respônsible: Şeyda İŞMAN

e-mail: s_isman@hotmail.com

List of Authors

Austria

INSTITUTION-NAME	E-MAIL ADDRESS	WEBSITE
Pädagogische Akademie des Bundes in der Steiermark	Teacher Training College	www.phgraz.at office@phgraz.at
Posch Hermine, Mag.	Hermine.Posch@aon.at	
Reinsberger Elisa	elisa.reinsberger@schule.at	
Unterleitner Inge, Mag. Dr.	Inge.unterleitner@gmx.at	
Karl-Franzens-University Graz	University of Graz, Department of Linguistics	http://www-gewi.uni-graz.at/ling/
Edtstadler Konstanze	konstanze.edtstadler@edu.uni-graz.at	
Gadler Hanspeter a.o. Univ. Prof. Dr.	hanspeter.gadler@uni-graz.at	
STLL (Steirischer Landesverband Legasthenie)	Parents Association	http://www.legasthenie-stll.com/
Glatz Renate, Dipl. Päd.	renate.glatz@aon.at	
Pratter Karin, Mag.	karin.pratter@chello.at	
Rostek Elke	elke.rostek@tugraz.at	
Rouschal Petra	rouschal@yahoo.de	

Germany

Sozialpädiatrisches Zentrum, Klinikum Ludwigsburg	Center for Child Neurology and Developmental Medicine	www.kliniken-lubi.de
Rosenkötter Henning, Dr.	henning.rosenkoetter@kliniken-lb.de	
Tacke Gero, Dr.	Gero.Tacke@Main-Tauber-Kreis.de	

PIK (Praxis für Integrative Kindertherapie)	PIK (Center for integrative child therapy)	
Dinse Petra		
Erdmann Christa		
Otto Christel; Dr. (†)		

Luxembourg

DYSPEL asbl	Dyslexia and Special Education Needs	http://www.dyspel.org http://www.dypatec.eu
Claes Raymond	rclaes@pt.lu	
Weber Mathilde	tweber@pt.lu	

Poland

Polish Dyslexia Association	Parents Association	http://dysleksja.univ.gda.pl/
Bogdanowicz Marta, Prof. Dr.	marta.bogdanowicz@wp.pl psymbg@univ.gda.pl	
Kasica-Nowakowska Alicja	alicja.kasica@gmail.com	
Petrus Paulina	petrusp@poczta.pl	
Bogdanowicz Katarzyna	kasiabogdanowicz@poczta.onet.pl	

Czech Republic

Charles University in Prague		
Strnadova Iva, Dr.	iva.strnadova2@seznam.cz iva.strnadova@pedf.cuni.cz	
Cerna Marie, Doc. PhDr.		
Novakova Helena, Dr.	hnk@seznam.cz	

United Kingdom		
Dyslexia North West	Red Rose School	www.redroseschool.co.uk www.dyslexiacentre.org
Lannen Colin	redroseschool@btopenworld.com	
Lannen Sionah, Dr.		
Reid Gavin, Dr.		

Malta		
SpLD Service Malta	Special Learning Difficulties Service	
Xuereb Chrisitine	christine.xuereb@gov.mt	
Cardona Kevin	kevin.cardona@educ.gov.mt	

Turkey		
Canakkale Onsekiz Mart University Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği A.B.D. Anafartalar Kampüsü, 17100 Canakkale	University of Canakkale	www.comu.edu.tr
Sahin Taskin Cigdem	csahin@comu.edu.tr	
Güztepe Halil İbrahim Tırkkkan İlköğretim Okulu Yumurtacı Abdi Bey sok. No.53, Kadıköy 34720 İstanbul	Special School for Children with Dyslexia and other Learning Difficulties	
Isman Seyda	s_isman@hotmail.com	
Erdgony Hatice	haterdo@yahoo.com	

Illustrations from '1 Million de Cliparts ' - Copyright Micro Application (France).

DYPATEC-Project: Participating Institutions

